

ΠΑΝΤΕΙΟΝ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

---

PANTEION UNIVERSITY OF SOCIAL AND POLITICAL SCIENCES



ΤΜΗΜΑ ΔΙΕΘΝΩΝ, ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ  
ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ  
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ  
«ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΣΧΕΣΕΙΣ & ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ»

ΕΙΔΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ: ΘΕΩΡΙΑ ΚΑΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ /  
SPECIAL OPERATIONS: THEORY AND STRATEGY

ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Θωμάς Κοντοριάνος

Αθήνα 2022

Τριμελής Επιτροπή

Χαράλαμπος Παπασωτηρίου, Καθηγητής Παντείου Πανεπιστημίου (Επιβλέπων)

Κωνσταντίνος Κολιόπουλος, Καθηγητής Παντείου Πανεπιστημίου

Μαρία – Ελένη Κοππά, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Παντείου Πανεπιστημίου



Copyright © Θωμάς Κοντοριάνος, 2022

All rights reserved. Με επιφύλαξη παντός δικαιώματος.

Απαγορεύεται η αντιγραφή, αποθήκευση και διανομή της παρούσας διπλωματικής εργασίας εξ ολοκλήρου ή τμήματος αυτής, για εμπορικό σκοπό. Επιτρέπεται η ανατύπωση, αποθήκευση και διανομή για σκοπό μη κερδοσκοπικό, εκπαιδευτικής ή ερευνητικής φύσης, υπό την προϋπόθεση να αναφέρεται η πηγή προέλευσης και να διατηρείται το παρόν μήνυμα. Ερωτήματα που αφορούν τη χρήση της διπλωματικής εργασίας για κερδοσκοπικό σκοπό πρέπει να απευθύνονται προς το συγγραφέα.

Η έγκριση της διπλωματικής εργασίας από το Πάντειον Πανεπιστήμιο Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών δεν δηλώνει αποδοχή των γνώμων του συγγραφέα.

*Στην σύζυγό μου Δήμητρα  
και στον γιο μου Γεώργιο Ηλία*

## **ΔΗΛΩΣΗ ΜΗ ΛΟΓΟΚΛΟΠΗΣ**

Δηλώνω υπεύθυνα ότι η παρούσα εργασία είναι αποτέλεσμα πρωτότυπης έρευνας και δεν χρησιμοποιεί πνευματική ιδιοκτησία τρίτων χωρίς αναφορές. Αναλαμβάνω όλες τις νομικές και διοικητικές συνέπειες σε περίπτωση που αποδειχθεί ότι η εργασία μου αποτελεί προϊόν λογοκλοπής ή προϊόν τρίτων.

Θωμάς Κοντοριάνος

Μεταπτυχιακός φοιτητής

AM1221M019

20/12/2022

## Ευχαριστίες

Ολοκληρώνοντας τη παρούσα Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία, θα ήθελα να ευχαριστήσω όλους τους καθηγητές και επιστημονικούς συνεργάτες που συνεργάστηκαν άψογα και συνέβαλαν στην ομαλή διεξαγωγή και ολοκλήρωση του παρόντος Μεταπτυχιακού Προγράμματος, υπό τις πρωτόγνωρες συνθήκες μίας πανδημίας (COVID-19), που κανείς δεν μπορούσε να φανταστεί, παρέχοντας μας τις απαιτούμενες γνώσεις, προβληματισμούς και ανατροφοδότηση αναφορικά με τις Διεθνείς Σχέσεις και Στρατηγικές Σπουδές.

Ιδιαίτερες Ευχαριστίες οφείλω στον επιβλέπων καθηγητή μου, κ. Χαράλαμπο Παπασωτηρίου, για τη συνεχή στήριξη, ανταπόκριση και άψογη συνεργασία, αναφορικά με την εκπόνηση, συγγραφή και ολοκλήρωση της παρούσας Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας παρά τις δύσκολες υγειονομικές συνθήκες.

Τέλος, θερμές ευχαριστίες θα ήθελα να δώσω στην οικογένειά μου για την συμπαράστασή τους, τις πολύτιμες συμβουλές του και για όλα όσα μου έχουν προσφέρει στα χρόνια της ζωής και σπουδών μου.

## Περιεχόμενα

Γραφήματα - Εικόνες.....	7
Περίληψη.....	8
Abstract.....	9
Εισαγωγή.....	10
Κεφάλαιο Πρώτο.....	12
1. Θεωρία των Ειδικών Επιχειρήσεων.....	12
1.1. Απλότητα.....	14
1.2. Επανάληψη.....	15
1.3. Ασφάλεια.....	17
1.4. Αιφνιδιασμός.....	19
1.5. Ταχύτητα.....	21
1.6. Σκοπός.....	23
2. Στρατηγική των Ειδικών Επιχειρήσεων.....	25
Κεφάλαιο Δεύτερο.....	30
Επιχείρηση Enduring Freedom: Η Κατάληψη της Kabul.....	30
1. Ιστορικό Υπόβαθρο.....	31
2. Η Έναρξη των Επιχειρήσεων.....	31
3. Η Κατάληψη της Kabul.....	34
4. Ανάλυση.....	35
Κεφάλαιο Τρίτο.....	38
Επιχείρηση Enduring Freedom: Anaconda.....	38
1. Ιστορικό Υπόβαθρο.....	38
2. ANACONDA.....	39
3. Ανάλυση.....	43
Κεφάλαιο Τέταρτο.....	46
Επιχείρηση Oak (Gran Sasso Raid).....	46
1. Ιστορικό Υπόβαθρο.....	46
2. Operation Oak.....	48
3. Ανάλυση.....	51
Συμπεράσματα.....	54
Πηγές – Βιβλιογραφία.....	57

## Γραφήματα - Εικόνες

<b>Εικόνα 1:</b> Το μοντέλο των ειδικών επιχειρήσεων.....	14
<b>Εικόνα 2:</b> Ιστορικό μνημείο στη μνήμη των θυμάτων της Επιχείρησης Chariot. ....	16
<b>Εικόνα 3:</b> Σύγχρονη εικόνα του κτιρίου που ήταν όμηροι οι Ισραηλινοί αθλητές.....	18
<b>Εικόνα 4:</b> Απεικόνιση του Δούρειου Ίππου σε πήλινο αγγείο.....	20
<b>Εικόνα 5:</b> Κάθετο σταθερό του αεροσκάφους της Helios Airways που συνετρίβη στις 14 Αυγούστου 2005. ....	24
<b>Εικόνα 6:</b> Το αεροδρόμιο Wadi al Khirr, η στρατηγική τοποθεσία του σε κοντινή απόσταση από σημαντικές περιοχές του Ιρακ. ....	28
<b>Εικόνα 7:</b> Η τρομοκρατική επίθεση στους Δίδυμους Πύργους στις 11/9/2001. ....	30
<b>Εικόνα 8:</b> Απεικόνιση του πεδίου δράσης της Επιχείρησης Anaconda.....	40
<b>Εικόνα 9:</b> Ελικόπτερα Chinook κατά την εξέλιξη της Επιχείρησης Anaconda.....	42
<b>Εικόνα 10:</b> Hitler (δ) και Musollini (α) κατά την επιθεώρηση στρατευμάτων.....	47
<b>Εικόνα 11:</b> Λοχαγός Otto Scornezy (Scarface). ....	48
<b>Εικόνα 12:</b> Η βράβευση του Otto Scornezy από τον Hitler με το πέρας της επιτυχημένης επιχείρησης Oak. ....	51

## Περίληψη

Οι Ειδικές Επιχειρήσεις βασίζονται στη χρήση μικρών μονάδων σε στρατιωτικές ενέργειες με σημαντικούς στρατηγικούς στόχους. Η διαφορά των Ειδικών Επιχειρήσεων από τις συμβατικές στρατιωτικές δυνάμεις είναι ο συνδυασμός εκπαιδευμένου και εξειδικευμένου προσωπικού καθώς και τακτικών ώστε να αποκτηθεί η σχετική υπεροχή στη μάχη. Τα κύρια χαρακτηριστικά που διακρίνουν τις Ειδικές Επιχειρήσεις είναι οι αρχές που βασίζεται ο σχεδιασμός, η προετοιμασία και η εκτέλεση κάθε αποστολής. Η *απλότητα* είναι ένα κύριο στοιχείο που πρέπει να διακρίνει τη φάση του σχεδιασμού με κύρια χαρακτηριστικά την καινοτομία και τη στρατιωτική νοημοσύνη. Στη συνέχεια η *επανάληψη* που αποτελεί κύριο μοχλό της εκπαίδευσης αλλά και η *ασφάλεια* είναι σημαντικά στοιχεία της προετοιμασίας της αποστολής. Ο *αιφνιδιασμός* με την τεχνική της εξαπάτησης έχουν την δυνατότητα να εξυπηρετήσουν τους σκοπούς των Ειδικών Επιχειρήσεων και επιπρόσθετα κομβικό σημείο αποτελεί η *ταχύτητα* δράσης που είτε δημιουργεί είτε όχι τη σχετική ανωτερότητα στο πεδίο της μάχης. Με ποιο τρόπο θα μπορούσαν όλα αυτά όμως να υλοποιηθούν αν δεν υπήρχε ο *σκοπός* της Ειδικής Επιχείρησης, ο κινητήριος μοχλός των στρατιωτών που με αυτοθυσία επιθυμούν να τον πετύχουν. Οι Ειδικές Επιχειρήσεις αποτελούσαν από την αρχαιότητα το μέσο για να επιτευχθούν στόχοι στο πλαίσιο της προσωπικής ή συλλογικής *στρατηγικής*. Οι Αμερικανοί δρούσαν κατά της τρομοκρατίας στο Αφγανιστάν με συνεχείς Ειδικές Επιχειρήσεις ενώ στο Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο ο Hitler για να επιδιώξει προσωπικές επιθυμίες αξιοποιούσε τη δύναμη των Ειδικών Επιχειρήσεων. Η κατανόηση της θεωρίας και της στρατηγικής των Ειδικών Επιχειρήσεων μας δίνει τη δυνατότητα να ερμηνεύσουμε αλλά και να κατανοήσουμε Ειδικές Επιχειρήσεις του παρελθόντος, τα δυνατά και αδύναμα στοιχεία, καθώς και την οδό της επιτυχίας μέσα από κανόνες και πρακτικές που συνεχώς εξελίσσονται.



# **Special Operations: Theory and Strategy**

Thomas G. Kontorianos

## **Abstract**

Special Operations are based on the use of small units engaged in military actions for particularly important strategic goals. The difference between Special Operations and conventional military forces is the combination of trained and specialized personnel and tactics to gain relative superiority in combat. The main features that distinguish Special Operations are the principles on which the planning, preparation and execution of each mission is based. Simplicity is a main element that should distinguish your design phase with the main characteristics of innovation and military intelligence. In addition, repetition, which is the main driver of training and safety, are important elements of mission preparation. The element of surprise in combination with the art of deception have the ability to serve the purposes of Special Operations. An additional focal point is the swiftness of the action that has the power to provide a position of relative superiority on the battlefield. However, how could all this be realized if it were not for the purpose of the special operation, the driving force of the soldiers who wish to achieve a set purpose even if it requires sacrifice. Special Operations have been the means to achieve goals since ancient times within the framework of a personal or collective strategy. The Americans acted against terrorism in Afghanistan with continuous Special Operations while in the Second World War Hitler used the power of Special Operations to pursue personal desires. Understanding the theory and strategy of Special Operations enables us to interpret and appreciate the strengths and weaknesses of past missions. Furthermore they were led to success through rules and practices that are constantly evolving.

## Εισαγωγή

Οι ειδικές επιχειρήσεις περιλαμβάνουν τη χρήση μικρών ομάδων με στόχο την άμεση ή έμμεση στρατιωτική δράση που επικεντρώνεται σε στρατηγικούς ή επιχειρησιακούς στόχους. Η σύσταση των ομάδων αυτή αποτελείται από συνδυασμό εκπαιδευμένου και εξειδικευμένου προσωπικού, εξοπλισμό και βέβαια τη στρατηγική – τακτική που αποτελεί την ιδιαιτερότητα που υπερβαίνει τις συμβατικές στρατιωτικές δυνάμεις.

Οι κύριοι τομείς δράσης των ειδικών επιχειρήσεων είναι εννέα· Συγκεκριμένα οι κύριες αποστολές είναι η Άμεση Δράση, η Καταπολέμηση της τρομοκρατίας, Εξωτερική και Εσωτερική Άμυνα, ο Ανορθόδοξος Πόλεμος, η Ειδική Αναγνώριση, οι Ψυχολογικές επιχειρήσεις, οι Αστικές Υποθέσεις, οι Δράσεις Πληροφόρησης και η Καταστολή των Όπλων Μαζικής Καταστροφής (counterproliferation). Κάθε μία από τις εννέα αυτές αποστολές περιλαμβάνει τα δικά της ιδιαίτερα χαρακτηριστικά όπως είναι η οργάνωση, ο εξοπλισμός, το πεδίο δράσης ακόμα και το εύρος ενεργειών που δύναται να εκτελέσει. Ωστόσο η επιτυχία των ειδικών επιχειρήσεων βασίζεται πρώτον στους εθνικούς και στρατηγικούς στόχους, δεύτερον στην αποτελεσματική διοίκηση, τον έλεγχο, τις επικοινωνίες, τις πληροφορίες και την υποστήριξη σε επιχειρησιακό επίπεδο, τρίτον το σχεδιασμό και την εκτέλεση και τέλος από το ίδιο το προσωπικό, την εκπαίδευσή του, τον εξοπλισμό και την οργάνωσή του στη διεξαγωγή των Ειδικών Επιχειρήσεων.

Το δόγμα για τις Ειδικές Επιχειρήσεις βασίζεται στο ότι διεξάγονται επιχειρήσεις από ειδικά οργανωμένες, εκπαιδευμένες και εξοπλισμένες στρατιωτικές και παραστρατιωτικές δυνάμεις για την επίτευξη στρατιωτικών, πολιτικών, οικονομικών και ψυχολογικών στόχων με μη συμβατικά στρατιωτικά μέσα. Οι επιχειρήσεις αυτές διεξάγονται τόσο εν καιρώ ειρήνης όσο και κατά την περίοδο συγκρούσεων και πολέμου. Ο Carl von Clausewitz στο βιβλίο του «On War» αναφέρει “The defensive form of warfare is intrinsically stronger than the offense...we must develop enough force to overcome the inherent superiority of the enemy’s defence”, υποστηρίζοντας σε γενικά πλαίσια ότι ο πιο σημαντικός παράγοντας σε μία εμπλοκή είναι η ανωτερότητα των αριθμών (Clausewitz, 1976).

Το κλειδί στις Ειδικές Επιχειρήσεις είναι ότι έχουν τη δυνατότητα να ανατρέψουν το βασικό αριθμητικό κριτήριο αρκεί να αποκτήσουν νωρίς σχετική υπεροχή, καθώς όσο ο χρόνος μεταβάλλεται, η έλλειψη δύναμης πυρός σε σύγκριση

με μία μεγάλη και ισχυρή συμβατική δύναμη οδηγεί στην έλλειψη πρωτοβουλιών και γενικότερα οποιασδήποτε υπεροχής. Ωστόσο στην πραγματικότητα υπάρχουν παράγοντες στον πόλεμο για τους οποίους έχουμε ελάχιστο έλεγχο και η θεωρία των Ειδικών Επιχειρήσεων δείχνει μία σειρά από αρχές – δράσεις – παράγοντες που επιδρούν στη σχετική ανωτερότητα σε ένα κρίσιμο γεγονός.

## Κεφάλαιο Πρώτο

### 1. Θεωρία των Ειδικών Επιχειρήσεων

Η δράση των Ειδικών Επιχειρήσεων βασίζεται στον άξονα έξι διαφορετικών αρχών. Οι βασικές αρχές είναι η απλότητα, η ασφάλεια, η επανάληψη, ο αιφνιδιασμός (έκπληξη), η ταχύτητα και ο σκοπός. Στην μελέτη των περιπτώσεων που θα εξετάσουμε παρατηρούμε ότι υπάρχουν στοιχεία από κάθε αρχή. Είναι σχεδόν βέβαιο ότι αν κάποια από αυτές τις αρχές αγνοήθηκε κατά μέρος ή παρακάμφθηκε σε κάποιο στάδιο των Ειδικών Επιχειρήσεων παρατηρείται η ύπαρξη κάποιου είδους αποτυχίας ή αστοχίας. Οι αρχές αυτές αναλύονται στο πλαίσιο δυνάμεων Ειδικών Επιχειρήσεων δηλαδή μικροσκελών ομάδων και όχι μεγάλων αριθμητικά δυνάμεων. Οι μεγάλες και ισχυρές δυνάμεις δύναται να αξιοποιήσουν αρχές των Ειδικών Επιχειρήσεων όπως είναι ο αιφνιδιασμός ή η ταχύτητα αλλά στην πραγματικότητα δεν μπορούν να αναπτύξουν ένα σχέδιο βασιζόμενο απόλυτα στις αρχές των Ειδικών Επιχειρήσεων. Οι Ειδικές Επιχειρήσεις επιδιώκουν να μειώσουν τις διαμάχες περιορίζοντας τις αρνητικές επιπτώσεις της τύχης και της αβεβαιότητας (Couch, 2007).

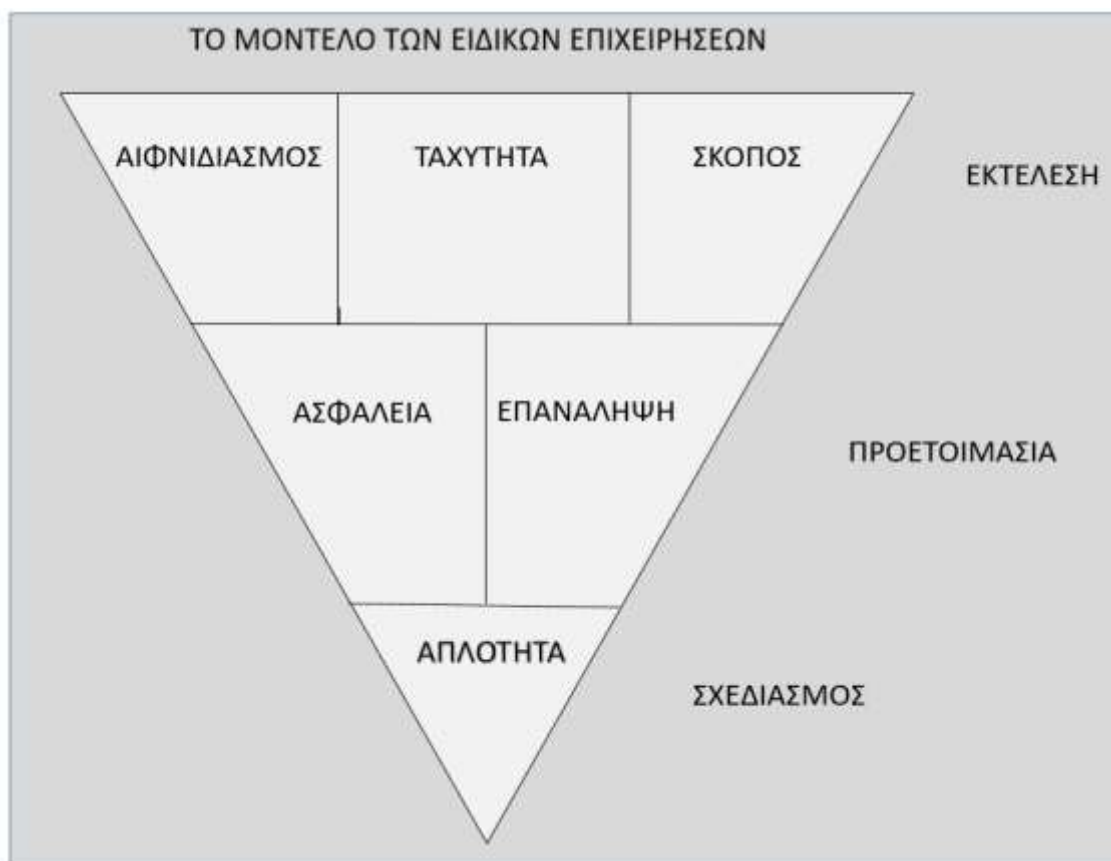
Οι Ειδικές Επιχειρήσεις διακρίνονται σε τρεις φάσεις: σχεδιασμός – οργάνωση, προετοιμασία και εκτέλεση. Κάθε αρχή είναι αλληλένδετη και βασίζεται στις υπόλοιπες για υποστήριξη. Στη φάση του σχεδιασμού η βασική αρχή είναι η απλότητα, η συσχέτιση της απλότητας με την ασφάλεια και την επανάληψη είναι σαφής. Ένα πολύπλοκο σχέδιο θα απαιτούσε ασφάλεια πέραν της μικρής έκτασης των ειδικών επιχειρήσεων με αποτέλεσμα η προετοιμασία να είναι ανεπιτυχής. Στη συνέχεια στη φάση της προετοιμασίας, η συνεχής επανάληψη και τα σωστά κριτήρια ασφαλείας έχουν άμεση επίδραση στο τομέα του αιφνιδιασμού και της ταχύτητας που ενεργοποιούνται κατά τη φάση της εκτέλεσης.

Η ασφάλεια αποτελεί τον πρώτο κρίκο στη φάση της προετοιμασίας ώστε να διασφαλιστούν οι συνθήκες αποτροπής απόκτησης πλεονεκτήματος από τον εχθρό. Η συνεχής επανάληψη με πρόβες εκπαίδευσης και προετοιμασίας ενός σεναρίου συνδέει την απλότητα της φάσης του σχεδιασμού με την ταχύτητα και τον αιφνιδιασμό στη φάση της εκτέλεσης. Οι συνεχείς ρεαλιστικές πρόβες βελτιώνουν την ικανότητα της επιθετικής δύναμης να εκτελεστεί γρήγορα και αποτελεσματικά μία αποστολή και ιδιαίτερα κάτω από τις απρόβλεπτες συνθήκες μίας μάχης (Lewis, 2015). Η συνεχής εκπαίδευση και η επανάληψη αποτελεί δομικό λίθο στην τυποποίηση και

αυτοματοποίηση των διαδικασιών και όχι στη δράση απρόβλεπτων δράσεων από αιφνιδιασμό.

Η τελευταία αρχή που δεν έχουμε αναφέρει ακόμα είναι ο σκοπός. Αρχικά πρέπει να υπάρχει η "αίσθηση" του σκοπού δηλαδή η κατανόηση των στόχων μίας αποστολής καθώς οι στόχοι αυτοί είναι ζωτικής σημασίας για την επίτευξη ανωτερότητας στο πεδίο δράσης. Θα μπορούσαμε να πούμε ότι ο σκοπός εμφανίζεται στη φάση της εκτέλεσης αλλά στην πραγματικότητα κάθε φάση πρέπει να επικεντρώνεται στον σκοπό της αποστολής. Ο σκοπός της αποστολής λοιπόν δρα μέσω και των τριών φάσεων των ειδικών επιχειρήσεων· εστιάζοντας στις πρόβες της μάχης εξασφαλίζεται η απαιτούμενη οργάνωση και προσαρμοστικότητα ώστε να επικεντρωθούν σε αυτό που είναι το ζητούμενο, την αποστολή.

Αντιλαμβανόμαστε λοιπόν και στις τρεις φάσεις του σχεδιασμού τη συνεργιστική φύση των έξι αρχών των ειδικών επιχειρήσεων και τον τρόπο δράσης για την επίτευξη μίας αποστολής. Η εικόνα 1 απεικονίζει σε μία ανεστραμμένη πυραμίδα όσα αναφέραμε (McRaven, 1996). Παρατηρούμε ότι η επιτυχία των ειδικών επιχειρήσεων είναι ισορροπημένη σε μία λεπτή κορυφή. Με βάση το διάγραμμα αυτό θα αναλυθούν στη συνέχεια κάποιες χαρακτηριστικές ιστορικές περιπτώσεις Ειδικών Επιχειρήσεων. Χρησιμοποιώντας το διάγραμμα αυτό οι δυναμεις των Ειδικών Επιχειρήσεων μπορούν να αποκτήσουν ανωτερότητα μέσω ενός απλού σχεδίου, με ασφάλεια σχεδιασμένο και με επανειλημμένες και ρεαλιστικές πρόβες όπου ο αιφνιδιασμός και η ταχύτητα οδηγούν στον τελικό σκοπό.



**Εικόνα 1:** Το μοντέλο των ειδικών επιχειρήσεων.

### **1.1. Απλότητα**

«Αρχή ήμισυ παντός» όπως αναφέρει και ο φιλόσοφος Πλάτων. Ίσως το πιο δύσκολο και το πιο κρίσιμο κομμάτι βρίσκεται στην αρχή μίας αποστολής και πόσο μάλλον στις Ειδικές Επιχειρήσεις που πρέπει ο σχεδιασμός να βασίζεται στην απλότητα ώστε να επιτευχθεί η επιτυχία της αποστολής. Η απλότητα απαρτίζεται από τρεις συμπληρωματικές έννοιες, την καινοτομία, την ευφυΐα και τον περιορισμό των στόχων.

Αρχικά πρέπει να προσδιοριστούν οι στόχοι της αποστολής και ο τομέας που πηγάζουν, αν θα είναι δηλαδή πολιτικής ή στρατιωτικής φύσεως. Οι τακτικοί στόχοι λοιπόν πρέπει να είναι όσο το δυνατόν λιγότεροι ώστε η επιτυχία να είναι πιο πιθανή ενώ στην αντίθετη περίπτωση μίας πολύπλοκης αποστολής με σύνθετους στόχους απαιτούνται αρχικά με μία πρώτη ματιά περισσότερο προσωπικό και χρόνος, συνεπώς αντιλαμβανόμαστε ότι η επιτυχής περάτωση της αποστολής συνεχώς απομακρύνεται.

Η ευφυΐα που αναφέραμε αποτελεί ίσως το σημαντικότερο στοιχείο της απλότητας. Αρχικά με τον παράγοντα ευφυΐα μπορεί να αναπτυχθεί ένα απλό σχέδιο.

Ένα απλοποιημένο σχέδιο μειώνει τους άγνωστους παράγοντες, μειώνει τις μεταβλητές που πρέπει να ληφθούν υπόψιν και η προετοιμασία που ακολουθεί είναι η κατάλληλη. Αστάθμητοι παράγοντες όπως ψευδείς πληροφορίες ή αβεβαιότητα των συνθηκών μπορεί να υπάρχουν πάντα. Το σημαντικό είναι η σωστή ανάλυση της κατάστασης και η μετέπειτα καθοδήγηση ώστε οι πιθανότητες να είναι με το μέρος των δυνάμεων των Ειδικών Επιχειρήσεων.

Τέλος η καινοτομία συμβάλλει στην απλότητα τόσο στην εξάλειψη πιθανών δυσκολιών όσο και μεταπηδώντας σε δύο άλλες αρχές των Ειδικών Επιχειρήσεων, την ταχύτητα και τον αιφνιδιασμό. Η νέα και πρότυπη τεχνολογία που χρησιμοποιείται πλέον όπως και η συχνή χρήση τελευταίων αντισυμβατικών μεθοδών αποτελούν τις ρίζες της καινοτομίας στην εποχή μας.

Όσο νωρίτερα εντοπιστούν τα στοιχεία αυτά της απλότητας στην κατασκευή του σχεδίου δράσης τόσο πιο αποτελεσματική θα είναι η φάση της εκτέλεσης στο πεδίο δράσης. Ένα παράδειγμα που ταιριάζει στο πλαίσιο της απλότητας είναι η επιχείρηση δολοφονίας του Musab al-Zarqawi από τις Ηνωμένες Πολιτείες (Government, 2006). Ο Musab al-Zarqawi, που το πραγματικό του όνομα ήταν Ahmad Fadeel al- Nazal al-Khalayleh, υπήρξε ο αρχηγός της τρομοκρατικής οργάνωσης Αλ- Κάιντα στο Ιράκ. Υπήρξε ένας από τους πιο δραστήριους μαχητές καθώς οργάνωσε τις μεγαλύτερες και περισσότερες βομβιστικές επιθέσεις και απαγωγές Αμερικανών και συμμάχων τους αλλά και μία σειρά από δολοφονίες και αποκεφαλισμούς ξένων ομήρων. Τον Ιούνιο του 2006 μαχητικά αεροσκάφη της Πολεμικής Αεροπορίας των ΗΠΑ γνώριζαν τον στόχο και έπληξαν το σπίτι του με βόμβες τεράστιων εκρηκτικών δυνατοτήτων με αποτέλεσμα το θάνατο του τρομοκράτη. Να αναφερθεί ότι η συγκεκριμένη πράξη χαιρετήθηκε διεθνώς ως επιτυχία κατά της τρομοκρατίας.

## **1.2. Επανάληψη**

Η επανάληψη κατά τη διαδικασία της προετοιμασίας μίας αποστολής πρέπει να έχει τη μορφή ρουτίνας, κάθε κίνηση ακόμα και η πιο απλή σκέψη κατά την δράση οφείλει να ρέει φυσικά και με ακρίβεια ώστε να εξαλειφθεί κάθε εμπόδιο και να έρθει η επιτυχία. Η επανάληψη αυτή σε τυποποιημένα σχέδια αποστολής βελτιώνει συνεχώς τις δεξιότητες των ομάδων Ειδικών Επιχειρήσεων. Κάτι που όπως προείπαμε πρέπει να είναι απλό στη φάση του σχεδιασμού, πρέπει να τεθεί σε εφαρμογή και να γίνουν πρόβες, τόσο για να επιβεβαιωθεί η επιτυχία της αποστολής όσο και για να βρεθούν τα

μελανά σημεία και να διορθωθούν πριν την πραγματική αποστολή που μπορεί να έχει μοιραία αποτελέσματα.

Η επανάληψη κατά τη διάρκεια εκτέλεσης ενός σχεδίου αρχικά ακονίζει τις ατομικές και μοναδιαίες δεξιότητες κάθε εμπλεκόμενου. Στη συνέχεια το δύσκολο των Ειδικών Επιχειρήσεων είναι η πλήρης διεξαγωγή και αλληλένδετη συνεργασία μεταξύ των μονάδων υπό πραγματικές συνθήκες. Υπάρχουν ιστορικές περιπτώσεις ειδικών επιχειρήσεων όπου η έλλειψη της επανάληψης κατά τη διάρκεια της προετοιμασίας οδήγησε σε μία πολύνεκρη επιχείρηση. Ένα τέτοιο παράδειγμα αποτυχίας αποτελεί η ειδική επιχείρηση «Chariot» ή «St.Nazaire Raid» όπου η προετοιμασία έδειχνε τις ελλείψεις των Βρετανών κατά των Γερμανών σε γαλλικό κατεχόμενο έδαφος στη διάρκεια του Δευτέρου Παγκοσμίου Πολέμου. Η φάση της προετοιμασίας έδειχνε τις ελλείψεις των Βρετανών ωστόσο κυριάρχησε το ρητό ότι οι κομάντος θα τα καταφέρουν. Το αποτέλεσμα ήταν από τους 612 άνδρες της αποστολής μόνο οι 228 να επιστοχωρήσουν από μία αποτυχημένη αποστολή ενώ 215 έμειναν κρατούμενοι και 169 σκοτώθηκαν. (Stasi, 2019).



**Εικόνα 2:** Ιστορικό μνημείο στη μνήμη των θυμάτων της Επιχείρησης Chariot.



### 1.3. Ασφάλεια

Μία ακόμα σημαντική αρχή στις Ειδικές Επιχειρήσεις αποτελεί η ασφάλεια και ιδιαίτερα κατά τη φάση της προετοιμασίας. Η "απαιτητική" ασφάλεια έχει ως σκοπό να αποτρέψει τον αντίπαλο να δημιουργήσει πλεονεκτικές καταστάσεις υπό το πρίσμα μίας επικείμενης επίθεσης και της πρόγνωσης αυτής. Η ασφάλεια αυξάνει τις πιθανότητες επίτευξης αλλά και διατήρησης της σχετικής υπεροχής και γενικότερα ολοκλήρωσης της αποστολής με επιτυχία. Οι τακτικές ασφάλειας, τόσο σε στρατιωτικό όσο και σε πολιτικό επίπεδο, ενισχύουν τις προστατευτικές δικλίδες για παράδειγμα σε μία ενδεχόμενη ενέδρα που αποτελεί κλασική περίπτωση μη ασφαλών δράσεων.

Μία περίπτωση που επιβεβαιώνει πόσο σημαντικός είναι ο παράγοντας της ασφάλειας είναι Η Σφαγή του Μονάχου (The Munich Massacre). Το 1972 κατά τη διάρκεια των θερινών Ολυμπιακών Αγώνων, Παλαιστίνιοι τρομοκράτες απήγαγαν ως ομήρους την πλειοψηφία της Ισραηλινής Ολυμπιακής Ομάδας στο κτίριό τους στο ολυμπιακό χωριό με σκοπό να απελευθερωθούν 234 Παλαιστίνιοι φυλακισμένοι στο Ισραήλ. Επιπλέον να αναφέρουμε ότι η Δυτική Γερμανία δεν διέθετε Ειδικές Επιχειρήσεις για να πραγματοποιήσει τέτοιες αποστολές αλλά και ούτε επέτρεψε στο Ισραήλ, μετά από αίτημά του, να αναλάβει εκείνο την Ειδική Επιχείρηση. Αντίθετα πίστευε ότι η τοπική αστυνομία θα μπορούσε να εκτελέσει την αποστολή. Αρχικά η αστυνομία προσέγγισε το κτίριο από τις ταράτσες αλλά όλα αυτά μεταδίδονταν από την τηλεόραση και οι τρομοκράτες παρακολουθούσαν κανονικά τα μέσα ενημέρωσης αφού κανένας δε σκέφτηκε να διακόψει την ηλεκτροδότηση του κτιρίου. Δεύτερη απόπειρα ήταν να αιφνιδιάσουν τους τρομοκράτες στήνοντας ενέδρα σε ένα γκαράζ (που αποτελούσε διάδρομο μετακίνησης), ωστόσο απέτυχε και πάλι γιατί ο αρχηγός των τρομοκρατών είχε επιθεωρήσει το συγκεκριμένο χώρο προηγουμένως και είχε αντιληφθεί την ενέδρα από το θόρυβο που έκαναν οι "κρυμμένοι" αστυνομικοί. Στη συνέχεια το σχέδιο απελευθέρωσης περιλάμβανε τη μεταφορά τους με λεωφορείο προς τα ελικόπτερα που θα τους μετέφεραν. Ελεύθεροι σκοπευτές όπου στην πραγματικότητα ήταν αστυνομικοί και είχαν ως χόμπι τη σκοποβολή χωρίς κάποια εξειδικευμένη εκπαίδευση, επιλέχθηκαν για να εξουδετερώσουν τους στόχους αλλά τελικά λειτούργησαν ως απλοί παρατηρητές. Στη συνέχεια το πλήρωμα των ελικοπτέρων θα ήταν "κρυφοί" αστυνομικοί οι οποίοι και θα εξουδετέρωναν τους τρομοκράτες αλλά τελικά τα ελικόπτερα με εντολή αποχώρησαν πριν προσγειωθούν καθώς η αποστολή ήταν πολύ επικίνδυνη. Στη συνέχεια υπήρξε ένα χάος

πυροβολισμών μεταξύ των ελεύθερων σκοπευτών, των τρομοκρατών και της αστυνομίας, με αποτέλεσμα να τραυματίζονται και να σκοτώνονται και από τις δύο πλευρές. Αποτέλεσμα αυτών ήταν ο αρχηγός της τρομοκρατικής οργάνωσης να εκτελέσει όλους τους ομήρους και στη συνέχεια να σκοτωθεί και αυτός. Τα υπόλοιπα μέλη της τρομοκρατικής οργάνωσης παραδόθηκαν. Παρατηρούμε λοιπόν πως κάθε κίνηση των άπειρων αστυνομικών που ουδεμία γνώση δεν είχαν στο σχεδιασμό, την προετοιμασία και την εκτέλεση μίας Ειδικής Επιχείρησης, οδηγούσε στη δημιουργία πλεονεκτικών καταστάσεων για τους τρομοκράτες καταρρίπτοντας έτσι τη θεμελιώδη αρχή της ασφάλειας (Editors, The Munich Massacre: The History and Legacy of the Notorious Terrorist Attack on Israeli Athletes at the 1972 Summer Olympics, 2018).



**Εικόνα 3:** Σύγχρονη εικόνα του κτιρίου που ήταν όμηροι οι Ισραηλινοί αθλητές.

Η ασφάλεια είναι αυτή που αποτρέπει τον εχθρό να αποκτήσει οποιοδήποτε πλεονέκτημα και ταυτόχρονα προσδίδει σχετική ανωτερότητα στον επιτιθέμενο. Είναι σημαντικό να αναφερθεί ότι η σφιχτή ασφάλεια μπορεί να σου αποφέρει την επιτυχία αλλά αντίθετα μία αποτυχημένη διαχείριση της ασφάλειας μπορεί να οδηγήσει στην καλύτερη προετοιμασία του εχθρού και στην αξιοποίηση της εξαπάτησης από μέρους του.

#### 1.4.Αιφνιδιασμός

Ο αιφνιδιασμός βασίζεται στις αρχές ότι το χτύπημα θα πραγματοποιηθεί σε χρόνο, τόπο και τρόπο στον οποίο ο εχθρός είναι απροετοίμαστος. Σε πολλές ιστορικές περιπτώσεις η εχθρική πλευρά είναι αρκετά καλά προετοιμασμένη για οποιαδήποτε επίθεση, ωστόσο οι επιθέσεις των Ειδικών Επιχειρήσεων ήταν επιτυχείς. Το κλειδί σε κάθε επιχείρηση ήταν ο παράγοντας του αιφνιδιασμού, καθώς ούτε ο χρόνος της εμπλοκής ήταν γνωστός ούτε και η μέθοδος της επίθεσης. Οι Ειδικές Δυνάμεις εκμεταλευόμενοι τα δύο βασικά μειονεκτήματα των αμυνόμενων, οδηγούνται στην επιτυχία παρά την υποδειγματική σε πολλές περιπτώσεις αμυντική προετοιμασία του εχθρού.

Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί η επίθεση των Τσετσένων στο θέατρο της Μόσχας το 2002. Βασικό αίτημα των τρομοκρατών ήταν η αποχώρηση των ρωσικών στρατευμάτων από το τσετσένικο έδαφος αλλιώς θα ξεκινούσαν οι εκτελέσεις των 900 περίπου ομήρων. Οι Τσετσένοι είχαν ασφαλίσει κάθε είσοδο με ισχυρά εκρηκτικά καθιστώντας αδύνατη οποιαδήποτε είσοδο στο θέατρο από τις ειδικές δυνάμεις. Η λύση και δράση για την εν λόγω επιχείρηση ήταν η διοχέτευση ενός άγνωστου αερίου διαμέσω του εξοπλισμού την τρίτη ημέρα και η άμεση επέμβαση των ειδικών δυνάμεων. Αποτέλεσμα ήταν ο θάνατος όλων των τρομοκρατών αλλά και 130 ατόμων από το δηλητηριώδες αέριο. Αντιλαμβανόμαστε ότι οι τρομοκράτες δεν ήταν προετοιμασμένοι για κάτι τέτοιο καθώς μία μάσκα αερίων θα μπορούσε να αποτρέψει την επιτυχία και τα θύματα να είναι μόνο όμηροι.

Οι δυνάμεις των Ειδικών Επιχειρήσεων σε γενικό πλαίσιο αντιμετωπίζουν έναν καλά προετοιμασμένο εχθρό· ωστόσο με την τέχνη της εξαπάτησης και της αξιοποίησης μικρών τρωτών σημείων οδηγούνται στην επιτυχία. Η εξαπάτηση έχει δύο τρόπους δράσης, ο ένας να τραβήξει την προσοχή του εχθρού μακριά από τις πραγματικές δράσεις των ειδικών δυνάμεων και ο άλλος να κερδίσει χρόνο από την αντίδραση του εχθρού μέχρι την πραγματική στιγμή της επίθεσης.

Ακόμα ένα παράδειγμα που αξίζει να αναφερθεί, που πιθανότατα είναι η πρώτη και πιο ιστορική αναφορά Ειδικής Επιχείρησης του παρελθόντος χρησιμοποιώντας τον αιφνιδιασμό διαμέσου της εξαπάτησης αποτελεί ο Δούρειος Ίππος. Κατά τον Τρωϊκό πόλεμο, τα στρατεύματά των Αχαιών (Ελλήνων) αδυνατούσαν να εισέλθουν στα απόρθητα τείχη των Τρώων. Ο Οδυσσέας, ως πολυμήχανος σύμφωνα με τον Όμηρο,

κατασκεύασε ένα τεράστιο ξύλινο άλογο με κρυφούς εσωτερικούς χώρους. Ταυτόχρονα χαράχθηκε πάνω στο άλογο η επιγραφή «Έλληνες, Αθηνά χαριστήριον» υποδηλώνοντας ότι ήταν ένα δώρο καλής θελήσεως και ειρήνης από τους Αχαιούς, ενώ στην πραγματικότητα αποτελούσε μία κρύπτη στρατευμάτων μίας ειδικής ομάδας, ώστε την ώρα που ξεκουράζονταν οι Τρώες η ειδική ομάδα θα άνοιγε τις πύλες για να ξεκινήσει η σφαγή. Θα μπορούσαμε να χαρακτηρίσουμε την επιχείρηση υποδειγματικό παράδειγμα εξαπάτησης και κατ' επέκταση αιφνιδιασμού. Ακόμα και σήμερα η φράση «Δούρειος Ίππος» μας παραπέμπει σε έννοιες όπως δόλος, εξαπάτηση και στρατιωτικό τέχνασμα (Όμηρος, 2011).



**Εικόνα 4:** Απεικόνιση του Δούρειου Ίππου σε πήλινο αγγείο.

Ένα ακόμα μέσο του αιφνιδιασμού αποτελεί ο χρόνος. Στην πλειοψηφία των δράσεων οι επιθέσεις γίνονται νύχτα γιατί πρώτον το σκοτάδι φέρνει οπτική κάλυψη αλλά και το στρατιωτικό προσωπικό και γενικότερα ο κόσμος είναι κουρασμένος καθώς η νύχτα αποτελεί περίοδο ξεκούρασης κατά τη διάρκεια μίας ημέρας. Όπως λοιπόν ο εχθρός προτιμάει να δράσει τη νύχτα έτσι και η έναρξη των Ειδικών Επιχειρήσεων προτιμάται να γίνεται βράδυ.

Ο αιφνιδιασμός φαντάζει ότι αποτελεί το βασικό πλεονέκτημα ώστε μία Ειδική επιχείρηση να έρθει στη νίκη. Σίγουρα αποτελεί μία από τις θεμελιώδεις αρχές ωστόσο στην πραγματικότητα είναι ανέφικτη η επιτυχία χωρίς τις υπόλοιπες. Η αλληλένδετη λειτουργία όλων των αρχών οδηγεί στα επιθυμητά αποτελέσματα αποδυναμώνοντας τον εχθρό και ισχυροποιώντας τις δυνάμεις των Ειδικών επιχειρήσεων.

### **1.5. Ταχύτητα**

Η έννοια της ταχύτητας είναι εύκολο να ερμηνευθεί αλλά και να αναγνωρισθεί σε μία ειδική αποστολή. Οι ειδικές δυνάμεις επιδιώκουν να πετύχουν το στόχο τους όσο το δυνατόν γρηγορότερα καθώς οποιαδήποτε καθυστέρηση μπορεί να μειώσει τις πιθανότητες για υπεροχή στην επιχείρηση. Ο εχθρός σε μία καθυστερημένη αποστολή έχει τη δυνατότητα να αντιδράσει στις ενέργειές μας. Η αντίσταση του εχθρού σε κάθε επιθετική δράση που είναι σχεδιασμένη από τις ειδικές επιχειρήσεις είναι συνάρτηση του χρόνου, όσο μεγαλύτερος είναι ο χρόνος άρα και μικρή η ταχύτητα τόσο καλύτερη η αντίδραση του εχθρού, στην αντίπερα όχθη μία γρήγορη και ταχυστατη επιχείρηση έχει ως αποτέλεσμα ο χρόνος αντίδρασης να μειώνεται τόσο πολύ που οι ενέργειες των Ειδικών Επιχειρήσεων είναι σχεδόν ανεξάρτητες από τις προσπάθειες άμυνας του εχθρού (Beckwith, 2013).

Μία ειδική επιχείρηση του παρελθόντος με κύριο χαρακτηριστικό την αποτυχία λειτουργίας της αποστολής με ταχύτητα καθώς η αποστολή τέθηκε εκτός προγράμματος είναι η επιχείρηση «Black Hawk Down» που στη συνέχεια γράφτηκαν βιβλία και γυρίστηκε και ταινία που διαδραματίζει τις δραματικές στιγμές της επιχείρησης (Michael Durant, 2010). Η επιχείρηση ξεκίνησε το 2003 στη Σομαλία με κύριο σκοπό να εξασφαλιστούν εμπορικοί δρόμοι για να μεταφέρονται τρόφιμα ώστε να σταματήσει η εκτεταμένη πείνα. Ο Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών (ΟΗΕ) υπολόγισε ότι σώθηκαν περίπου 250.000 ζωές. Η πολιτοφυλακή με βασικό οργανωτή τον Mohamed Farrah Aidid ξεκίνησε να επιτίθεται και να σκοτώνει τις ειρηνευτικές αποστολές του ΟΗΕ και ως απάντηση οι Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής επιθυμούσαν να απαγάγουν υψηλόβαθμα στελέχη της οργάνωσης από ένα τριώροφο σπίτι. Η επιχείρηση περιλάμβανε 160 στρατιώτες, 12 οχήματα και 19 ιπτάμενα μέσα. Η επιχείρηση δεν ακολούθησε πιστά τον προγραμματισμό λόγω της ολιγορίας (χαμηλός παράγοντας ταχύτητας) με αποτέλεσμα η ομάδα των ανταρτών να βρει χρόνο να αντιδράσει και να καταρρίψουν δύο ελικόπτερα Black Hawk. Στη συνέχεια στη προσπάθεια διάσωσης των πληρωμάτων η ανταλλαγή πυρών διήρκεσε όλη τη νύχτα

με αποτέλεσμα 19 Αμερικανοί να χάσουν τη ζωή τους και δεκάδες Σομαλοί. Μία σειρά από τρομακτικές εικόνες μεταδίδονταν στα μέσα ενημέρωσης όπου ακόμα και πτώματα διασύρονταν από τον όχλο. Ο πρόεδρος των ΗΠΑ Bill Clinton διέταξε την αποχώρηση των στρατευμάτων και διακοπή της αποστολής. Αντιλαμβανόμαστε λοιπόν από αυτή τη σύντομη περιγραφή ότι μία μικρή παρέκλιση στην ταχύτητα δράσης μπορεί να ανατρέψει τελείως τον αρχικό σχεδιασμό μίας ειδικής επιχείρησης και ο τελικός απολογισμός να είναι μοιραίος (Editors, *Black Hawk Down: The History of the Battle of Mogadishu*, 2015)

Υπάρχουν πολλές περιπτώσεις κατά τη διάρκεια μίας αποστολής που αντιλαμβάνονται οι εμπλεκόμενοι των ειδικών επιχειρήσεων ότι ο βασικός εχθρός είναι ο χρόνος και όχι τα αντίπαλα στρατεύματα για την επίτευξη της επιτυχίας. Μία Ειδική Επιχείρηση που “καθυστερεί” ίσως να χρειαστεί να αντιμετωπίσει τις δυνάμεις της φύσης, όπως το έντονο κρύο ή τη ζέστη, να αντιμετωπίσει τις σωματικές καταπονήσεις και ανάγκες, όπως νερό, τροφή και κούραση. Συνεπώς ο βαθμός επιτυχίας είναι σημαντικά εξαρτώμενος από την ταχύτητα.

Η άμεση εμπλοκή με τον εχθρό είναι ιδιαίτερα σημαντική καθώς λεπτά ή ακόμα και δευτερόλεπτα μπορεί να επιφέρουν τη διαφορά μεταξύ επιτυχίας και αποτυχίας. Οι ειδικές δυνάμεις που στελεχώνουν τις Ειδικές Επιχειρήσεις είναι συνήθως ελαφρά οπλισμένοι για να είναι γρήγοροι και αποτελεσματικοί· αυτό σημαίνει ότι δεν έχουν τη δυνατότητα να παρατείνουν την εμπλοκή τους αλλά και να διατηρήσουν τη θέση τους σε αποστολές μεγάλης χρονικής περιόδου. Επιπλέον είναι σημαντικό να αναφέρουμε ότι μεγάλος μέρος των Ειδικών Επιχειρήσεων επιδιώκει τη μέγιστη δύναμη πυρός εντός του ελάχιστου χρόνου και αυτό μπορεί να επιτευχθεί σε περιορισμένους στόχους όπου οι απαιτήσεις δύναμης είναι επίσης περιορισμένη.

Τέλος να αναφέρουμε ότι κατά τη διάρκεια του σχεδιασμού ο παράγοντας ταχύτητα, με τους κατάλληλους υπολογισμούς, έχει τη δυνατότητα να εκμηδενήσει την αντίδραση του εχθρού στην εξίσωση για την επίτευξη της επιτυχίας. Να αναφέρουμε ένα παράδειγμα που επιβεβαιώνει τον κανόνα αυτό, που είναι η αποστολή δολοφονίας του αρχηγού του ISIS al-Qurayshi (McCants, 2015). Στις 3 Φεβρουαρίου του 2022 ο αρχηγός της τρομοκρατικής οργάνωσης του Ισλαμικού Κράτους Amir Muhammad Said Abdel- Raman al- Mawla βρέθηκε περικυκλωμένος στο σπίτι του στο Atmeh της Συρίας. Δύο ομάδες των ειδικών επιχειρήσεων αποτελούμενες από 12 άτομα με

ελικόπτερα και τον κατάλληλο εξοπλισμό περικύκλωσαν την οικεία του αρχηγού του ISIS ζητώντας του να παραδοθεί (Center, 2022). Εκείνος αυτοκτόνησε με βόμβα παρασύροντας στο θάνατο ακόμα δεκατρία άτομα που ζούσαν μαζί του. Η ταχύτητα της αποστολής ήταν τόσο μεγάλη και σε συνδυασμό με τον αιφνιδιασμό, δεν άφησε περιθώρια αποτυχίας. Όπως αναφέραμε και νωρίτερα η ταχύτητα από μόνη της κέρδισε την αποστολή χωρίς καν να μπει στην εξίσωση η δράση του εχθρού (Corera, 2022).

### **1.6.Σκοπός**

Σκοπός σε μία Ειδική Επιχείρηση είναι η δημιουργία, η κατανόηση και η εκτέλεση του στόχου της αποστολής. Ο σκοπός σε μία αποστολή πρέπει να είναι ξεκάθαρος και όσο το δυνατόν πιο σύντομος, για παράδειγμα καταστρέψτε ένα κτίριο ή διασώστε αυτό το πρόσωπο. Κατά τη διάρκεια της αποστολής ο κάθε εμπλεκόμενος έχει στο μυαλό του το βασικό στόχο της αποστολής ανεξαρτήτου της έκβασης και της εξέλιξης. Επιπρόσθετα το δυσκολότερο κομμάτι του σκοπού είναι η απόλυτη αφοσίωση στο στόχο και η ουσιαστική απουσία κάθε συναισθηματικού και ηθικού παράγοντα. Η προσωπική αφοσίωση των ανδρών πηγάζει από την ίδια την αποστολή και διακινδυνεύει την ίδια την ζωή στο βωμό της επιτυχίας της αποστολής. Αυτός είναι και ένας από τους σημαντικότερους παράγοντες που τα άτομα που στελεχώνουν τις ειδικές δυνάμεις των επιχειρήσεων αυτών είναι λίγα και δε θα μπορούσε ο καθένας να διαχειριστεί τέτοιες καταστάσεις.

Ένα παράδειγμα Ειδικής Επιχείρησης που ο σκοπός δεν ήταν ξεκάθαρος ο σκοπός αλλά και οι οδηγίες κατά την εκτέλεση της αποστολής διαφορούμενες αποτελεί η πτήση της Helios Airways όπου σε πιθανό άλλο σενάριο αεροπειρατίας τα θύματα θα μπορούσαν να είναι πολύ περισσότερα ("miachortaola", 2010). Η πτήση 522 της Helios Airways πραγματοποιήθηκε στις 14 Αυγούστου 2005 στην Αθήνα στις πιο τουριστικές ημέρες του καλοκαιριού η πτήση της Κυπριακής γραμμής ξεκίνησε από τη Λάρνακα με ενδιάμεση στάση το αεροδρόμιο Ελευθέριος Βενιζέλος της Αθήνας και τελικό προορισμό την Πράγα. Λανθασμένοι έλεγχοι και χειρισμοί του πληρώματος οδήγησαν το σύνολο των επιβατών να πάθουν υποξία και να χάσουν τις αισθήσεις τους κατά την άνοδο του αεροσκάφους 25 περίπου λεπτά μετά την απογείωση. Το αεροσκάφος καθώς εισήλθε στο FIR Αθηνών δεν είχε καμία επικοινωνία με το ΚΕΠ Αθηνών. Στη συνέχεια αναγνωρίστηκε από δύο μαχητικά αεροσκάφη F-16 της Ελληνικής Πολεμικής Αεροπορίας. Οι πιλότοι των μαχητικών προσέγγισαν αρχικά το στόχο και στην προσπάθεια να επικοινωνήσουν με το αεροσκάφος δεν έλαβαν καμία

απάντηση πέραν από μία κίνηση ανθρώπου στο θάλαμο διακυβέρνησης. Στη συνέχεια λόγω έλλειψης καυσίμου το αεροσκάφος της εταιρείας Helios συνετρίβη σε λοφώδη περιοχή πλησίον του Γραμματικού Αττικής. Ο δραματικός απολογισμός περιλάμβανε τον θάνατο 115 επιβατών και 6 μελών πληρώματος. Ωστόσο η αναφορά στο συγκεκριμένο παράδειγμα Ειδικής Επιχείρησης γίνεται γιατί από την αποστολή των F-16 γεννιούνται ερωτήματα. Ποιός ήταν ο σκοπός της αποστολής; Αν ήταν η αναχαίτιση δεν έγινε καμία αναχαίτιση ούτε καν αναγνώριση καθώς δεν υπήρξε καμία επικοινωνία. Το ΚΕΠ αθηνών κύρηξε Φάση Κινδύνου καθώς το αεροσκάφος ίπταται ανεξέλεγκτο χωρίς επικοινωνία. Ποιές είναι οι πραγματικές αποφάσεις και δράσεις που έπρεπε να πραγματοποιηθούν για ένα ανεξέλεγκτο αεροσκάφος, πλησίον της Αθήνας, παραμονή της Κοιμήσεως της Θεοτόκου, σε μία κατάμεστη Αθήνα υπό το πρίσμα των καλοκαιρινών διακοπών; Συνεπώς επειδή πολλά ερωτήματα γεννιώνται χωρίς ρεαλιστική απάντηση αντιλαμβανόμαστε ότι ο σκοπός της αποστολής δεν ήταν ξεκάθαρος και η αποστολή ήταν συνεχώς σε κίνδυνο (Πολίτης, 2019).



**Εικόνα 5:** Κάθετο σταθερό του αεροσκάφους της Helios Airways που συνετρίβη στις 14 Αυγούστου 2005.

Η αρχή του σκοπού στις Ειδικές Επιχειρήσεις είναι πολύ ιδιαίτερη καθώς τα συναισθήματα και οι ηθικοί φραγμοί είναι μέρος της ζωής μας και σίγουρα το να προσεγγίζεις ένα θέμα θεωρητικά είναι πολύ ευκολότερο από την ρεαλιστική εκτέλεσή του που ίσως χρειαστεί να αφαιρέσεις μία ή περισσότερες ανθρώπινες ζωές.



Κάθε αρχή των ειδικών επιχειρήσεων που περιγράψαμε περιλαμβάνει αρχές του πολέμου, αντιπροσωπευτικά στοιχεία που αν χρησιμοποιηθούν αποτελεσματικά θα επιφέρουν αρχικά την ανωτερότητα και στη συνέχεια την επιτυχία της αποστολής.

## **2. Στρατηγική των Ειδικών Επιχειρήσεων**

Οι Ειδικές Επιχειρήσεις έχουν πολλαπλές μορφές, δύναται να διεξαχθούν κατά τη διάρκεια πολέμου αλλά και σε ειρηνική περίοδο, εκτελούνται από ξηρά, θάλασσα και αέρα. Οι πιο χαρακτηριστικές αποστολές έχουν διεξαχθεί από τις ειδικές δυνάμεις των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής, του Ηνωμένου Βασιλείου, της Γερμανίας, της Σοβιετικής Ένωσης, της Ιταλίας και του Ισραήλ. Αυτές οι χώρες ξεκίνησαν και θέσπισαν κατά κάποιο τρόπο τις επιτυχημένες αρχές των Ειδικών Επιχειρήσεων. Οι μέθοδοι οργάνωσης σχεδιασμού και κατάρτισης που χρησιμοποιούνται κατά τη διεξαγωγή των Ειδικών Επιχειρήσεων πηγάζουν από τη στρατηγική ανάλυση των αποστολών και την υποστήριξη των υποθέσεων που διαδραματίσαν (Κολιόπουλος Κωνσταντίνος, 2021).

Οι Ειδικές Επιχειρήσεις πλέον εξυπηρετούν μία σημαντική στρατηγική για την επίτευξη των πολιτικών στόχων μίας κυβέρνησης. Η ικανότητα παρέμβασης σε στρατηγικούς στόχους από μικρές συμβατικές δυνάμεις, μικρού αποτυπώματος και όχι μεγάλων δυνάμεων μάχης διευρύνει το φάσμα πολιτικών και στρατηγικών επιλογών των κυβερνήσεων. Κράτη, μη κρατικοί φορείς, άμαχοι πληθυσμοί, εγκληματικές οργανώσεις και μη κυβερνητικές οργανώσεις αλληλεπιδρούν μεταξύ τους και επηρεάζουν το περιβάλλον των Ειδικών Επιχειρήσεων. Συνεπώς δεν υπάρχουν κανόνες λόγω της πολυπλοκότητας, της αβεβαιότητας και της ρευστότητας των αποτελεσμάτων που είναι δυνατόν να παρουσιαστούν. Οι μη συμβατικές προκλήσεις που συνεχώς δημιουργούνται απαιτούν αντισυμβατικές λύσεις που προσφέρονται από τις Ειδικές Επιχειρήσεις λόγω της στρατηγικής τους αξίας και ικανότητας να ευδοκιμούν σε κάθε πολύπλοκο, αβέβαιο και ρευστό περιβάλλον. Αντιλαμβανόμαστε λοιπόν ότι δεν υπάρχει κάποιος "ορισμός" στα πλαίσια της στρατηγικής των Ειδικών Επιχειρήσεων (Finlan, 2009).

Αρχικά είναι επιτακτικό για τις Ειδικές Επιχειρήσεις να κατανοήσουν το περιβάλλον που πρόκειται να δράσουν καθώς και το πρόβλημα που πρέπει να αντιμετωπίσουν για να παράγουν την κατάλληλη λύση με τις αποδεκτές πάντοτε συνέπειες. Στη συνέχεια ο χρόνος αποτελεί βασικό στρατηγικό παράγοντα με δύο

συνιστώσες. Ο παράγοντας χρόνος αναφέρεται στις πληροφορίες που μας τροφοδοτεί το παρελθόν και το παρόν ώστε να μπορούμε να δράσουμε στο μέλλον, θα μπορούσαμε να το αναφέρουμε ως ιστορικό πλαίσιο δράσης. Δεύτερος παράγοντας είναι η πρόβλεψη μακροπρόθεσμων ευκαιριών και συνεπειών μέσα στο χρονικό πλαίσιο δράσης για να παράγουμε τα επιθυμητά αποτελέσματα. Συνεχίζοντας, για να διαμορφωθεί η στρατηγική που επιθυμούμε χρειάζεται κριτική σκέψη. Στην ουσία πρέπει να δημιουργηθούν αλλά και να απαντηθούν οι σωστές ερωτήσεις ώστε να προκύψουν εποικοδομητικές και αποτελεσματικές ιδέες και υποθέσεις. Κατά το στάδιο αυτό είναι απαραίτητη η συλλογή όσο το δυνατόν περισσότερων πληροφοριών για να μπορέσει να οικοδομηθεί το στρατηγικό περιβάλλον των Ειδικών Επιχειρήσεων, να καθοριστεί το πρόβλημα και να τεθούν οι στόχοι του σχεδιασμού. Ταυτόχρονα πρέπει να υπάρχει η κριτική σε παραπλανητικές πληροφορίες που μπορεί να επηρεάσουν αρνητικά τη στρατηγική. Στη συνέχεια του σχεδιασμού έρχεται η δημιουργική και παραγωγική σκέψη ώστε να αναπτυχθούν καινοτόμες ιδέες και όχι συμβατικές λύσεις ώστε να προσεγγιστεί το πρόβλημα με τη μοναδική στρατηγικά ικανή λύση. Τέλος στο σχεδιασμό της στρατηγικής των Ειδικών Επιχειρήσεων ιδιαίτερη θέση έχει η διαίσθηση, ενστικτώδες υποσυνείδητο που μπορεί να λειτουργεί μέσω ποιοτικών διαδικασιών (ολιστική διαίσθηση), διαίσθηση μέσω μίας αυτοματοποιημένης ανάλυσης και τέλος διαίσθηση μέσω συναισθήματος (πολύ σπάνια στις Ειδικές Επιχειρήσεις). Η διαίσθηση πολλές φορές είναι αποφασιστικός παράγοντας σε περιπτώσεις όπου ο χρόνος είναι ιδιαίτερα περιορισμένος και σε περιπτώσεις που ίσως δεν υπάρχει μία σαφής λύση κατά τη διάρκεια της αποστολής.

Στη συνέχεια θα αναφέρουμε δυό παραδείγματα Ειδικών επιχειρήσεων του παρελθόντος και πώς εξελίχθηκε η στρατηγική τους στα πλαίσια των κριτηρίων που αναφέραμε. Αρχικά θα γίνει αναφορά στην επιχείρηση «Village Stability Operation» που στην πραγματικότητα είναι μία σειρά από επιχειρήσεις με κύρια στρατηγική τη νομιμοποίηση της Αφγανικής κυβέρνησης στο επίπεδο των χωριών μετά από μία δεκαετία παρουσίας του αμερικανικού στρατού στο Αφγανιστάν. Ο κύριος στόχος ήταν να υποστηρίξει την προσπάθεια των Ηνωμένων Πολιτειών ο ντόπιος πληθυσμός αυτών των περιοχών με την ελπίδα να εδραιωθεί η σταθερότητα. Το σημαντικό σε όλη αυτή την επιχείρηση ήταν η έμπνευση από μία παρόμοια επιχείρηση του παρελθόντος, πιο συγκεκριμένα αναφέρομαι στις προσπάθειες που πραγματοποιήθηκαν στο Βιετνάμ με αντίστοιχη επιχείρηση «Village Stability Operation» (Moyar, 2019).

Η επιχείρηση όμως αυτή δεν θα ήταν τόσο απλή με το να μιμηθεί απλά μία επιχείρηση του παρελθόντος, στη πραγματικότητα έπρεπε να κατανοήσουν πολύ καλύτερα την αποστολή καθώς και το επιχειρησιακό περιβάλλον. Η αφγανική ιστορία ήταν το πρώτο βήμα της ανάλυσης ώστε να οικοδομηθεί η εμπιστοσύνη και η ασφάλεια μεταξύ των χωρικών (ντόπιων) και των ειδικών δυνάμεων. Στη συνέχεια οι ειδικές δυνάμεις εκπαίδευαν τους χωρικούς ώστε να δημιουργηθεί αρχικά το πνεύμα συνεργασίας αλλά και μία είδους τοπική αστυνόμευση. Στη συνέχεια ήταν επιτακτική η οικονομική ενίσχυση των περιοχών· αυτό μπορούσε να επιτευχθεί με την άμεση απέλαση εχθρικών δυνάμεων και βελτίωση των εμπορικών συναλλαγών σε κλίμα ασφάλειας. Ένα ακόμα σημαντικό στοιχείο είναι η συνεχής ανατροφοδότηση και προσαρμογή στις επιμέρους συνθήκες των ειδικών δυνάμεων ώστε συνεχώς να βελτιώνονται οι συνθήκες και να επιτευχθεί ο σκοπός. Τελευταία στρατηγική της Ειδικής Επιχείρησης «Village Stability Operation» ήταν η συνεχής καταγραφή αποσπασμάτων της επιχείρησης, λεπτομερής περιγραφή και αναφορά κάθε ενέργειας, δημιουργία ενός ιστορικού αφηγηματικού αρχείου από κάθε τοπική κοινωνία με απώτερο σκοπό να καταγραφεί κάθε γεγονός, κάθε λεπτομέρεια ώστε οι πολύτιμες αυτές εμπειρίες να δημιουργήσουν μία βάση για να αποφευχθούν δαπανηρά και μοιραία λάθη στο μέλλον (William Knarr, 2020).

Η δεύτερη αναφορά θα γίνει στην επιχείρηση «Wadi Al Khirr Airfiel» που πραγματοποιήθηκε το 2003 στο Ιράκ (ROBERT W. JONES, 2006). Πρόκειται για μία ιδιαίτερα δύσκολη επιχείρηση καθώς οι χειριστές των ειδικών δυνάμεων έπρεπε να σχεδιάσουν και να υποστηρίξουν τις επίγειες δυνάμεις μάχης που θα επιτίθονταν στη Βαγδάτη με περιορισμένες ενάεριες επιχειρήσεις σε στρατηγικές περιοχές. Οι σχεδιαστές γνώριζαν ότι τα αεροσκάφη MC-130 είχαν τη δυνατότητα να εκτελέσουν τέτοιες αποστολές αλλά απαιτούνταν ένα διάδρομος προσγείωσης, ακόμα και μη βελτιωμένος με επίπεδο και σταθερό έδαφος, δηλαδή κάποιων ελαχίστων προδιαγραφών. Οι επιτελείς σχεδιασμού είχαν ιδιαίτερα δύσκολο έργο καθώς οι εκστρατείες βομβαρδισμών του παρελθόντος δεν άφηναν περιθώρια για κατάλληλες λωρίδες προσγείωσης. Ωστόσο μετά από συνεχή έρευνα, ανάλυση δεδομένων, κριτική σκέψη και στρατηγική, η εγκαταλελειμμένη βάση μαχητικών και λωρίδα Wadi Al Khirr ήταν η λύση του προβλήματος. Στη συνέχεια εφορμόστηκαν προσαρμοστικά σχέδια για κάθε δυσκολία που υπήρχε ώστε να επιτευχθεί η αποστολή. Μεταλλικές πλάκες επιδιόρθωναν τμήματα του διαδρόμου του αεροδρομίου, μικρού τύπου οχήματα

ερήμου χρησιμοποιήθηκαν για τις αποστολές αναγνώρισης, κατάλληλος εξοπλισμός για αποστολές δράσης. Γενικότερα στις αποστολές που πραγματοποιήθηκαν στο Ιράκ βασικός παράγοντας ήταν η διαθεσιμότητα των αεροσκαφών και αντιλαμβανόμεστε λοιπόν πόσο καίρια και αποτελεσματική ήταν σε στρατηγικό επίπεδο η δημιουργία, μέσω της ειδικής επιχείρησης αυτής, ενός αεροδρομίου σε κομβικό σημείο εντός ιρακινού εδάφους.



**Εικόνα 6:** Το αεροδρόμιο Wadi al Khirr, η στρατηγική τοποθεσία του σε κοντινή απόσταση από σημαντικές περιοχές του Ιρακ.

Τέλος κλείνοντας το κεφάλαιο αυτό να αναφέρω ότι υπάρχουν και Ειδικές Επιχειρήσεις όπου η στρατηγική δεν ήταν στο επίπεδο που απαιτούσε η αποστολή με αποτέλεσμα να μειώνονται οι πιθανότητες επίτευξης των στόχων. Η στρατηγική είναι

η ικανότητα λήψης αποφάσεων που απαιτεί την προσαρμοστική λύση σύνθετων και διφορούμενων προβλημάτων. Υπάρχουν ικανά στελέχη των Ειδικών Επιχειρήσεων που μπορούν να αντιληφθούν το στρατηγικό περιβάλλον και να δημιουργήσουν καινοτόμες και αποτελεσματικές λύσεις κάτω από ιδιαίτερα περιορισμένες και αντίξοες συνθήκες. Η συνεχής εκπαίδευση, η ανάπτυξη δεξιοτήτων, η κριτική και δημιουργική σκέψη, η τεχνολογική ανάπτυξη και οι προσωπικές δεξιότητες είναι μερικά από τα κλειδιά για τη στρατηγική που απαιτείται πίσω από τις Ειδικές Επιχειρήσεις.

## Κεφάλαιο Δέυτερο

### Επιχείρηση Enduring Freedom: Η Κατάληψη της Kabul

Το κεφάλαιο αυτό θα επικεντρωθεί στην Ειδική Επιχείρηση «Enduring Freedom», μία επιχείρηση των Ειδικών Δυνάμεων των Ηνωμένων Πολιτειών κατά της τρομοκρατικής οργάνωσης Αλ Κάιντα στο Αφγανιστάν από τον Οκτώβριο του 2001 έως το Μάρτιο του 2002. Στην πραγματικότητα όλα ξεκίνησαν νωρίτερα με τις τρομοκρατικές επιθέσεις της 11<sup>ης</sup> Σεπτεμβρίου του 2001 στο Πεντάγωνο καθώς και στο Παγκόσμιο Κέντρο Εμπορίου (World Trade Center) (POLICY, 2022). Ηγέτης της Αλ Κάιντα εκείνη την περίοδο ήταν ο γνωστός Osama Bin Laden, ο οποίος πίστευε ότι οι Αμερικανοί αδυνατούσαν να επιχειρήσουν αποτελεσματικά στο δικό τους πεδίο μάχης· η αλήθεια είναι ότι διαψεύστηκε και οι Αμερικανοί σε συνεργασία με τους Αφγανούς συμμάχους ανέτρεψαν τους Ταλιμπάν (Taliban). Ταυτόχρονα η Αμερική κύρηξε Παγκόσμιο Πόλεμο κατά της τρομοκρατίας και ανέδειξε την τεράστια δύναμή της με τη δυνατότητα της να επιχειρεί σε παγκόσμια εμβέλεια. Οι πρώτοι μήνες της Ειδικής Επιχείρησης ήταν και οι κρισιμότεροι καθώς πέραν απο το πολύπλοκο κομμάτι του σχεδιασμού υπήρχε το νέο στρατηγικό περιβάλλον στο οποίο έπρεπε να προσαρμοστούν, αντισυμβατικές δυνάμεις που έπρεπε να αντιμετωπίσουν και το βάρος της επίτευξης των εθνικών στόχων (Ripley, 2011).



**Εικόνα 7:** Η τρομοκρατική επίθεση στους Δίδυμους Πύργους στις 11/9/2001.

## **1. Ιστορικό Υπόβαθρο**

Το Αφγανιστάν στις αρχές του 21ου αιώνα βρισκόταν σε χαοτική κατάσταση σε μία κατάσταση που επέστρεψε το 2021 (Brivati, 2022). Οι πολλαπλές και αντιφατικές φυλετικές δομές που υπήρχαν στη χώρα εμπόδισαν τη λειτουργία μία κεντρικής κυβέρνησης με αποτέλεσμα το κράτος συνεχώς να παρακμάζει. Η Σοβιετική Ένωση με τις εισβολές της από το 1979 έως το 1989 κατέστρεψαν κάθε πολιτική προσπάθεια για ανοικοδόμηση της χώρας καθώς και όποια οικονομική αυτάρκεια είχε το Αφγανιστάν (Union, 2021). Οι Ηνωμένες Πολιτείες καταδίκασαν τον πόλεμο αυτό αλλά ουσιαστικά δεν έλαβαν άμεση δράση, παρέχοντας κυρίως σε Αφγανούς πολεμιστές πολεμοφόδια και οπλικά συστήματα, γνωστοί και ως Βόρεια Συμμαχία (Northern Alliance). Το 1989 που αποχώρησε η Σοβιετική Ένωση η χώρα κατρακύλησε στην αναρχία έως το 1996 περίπου όπου οι Ταλιμπάν συνεχώς ισχυροποιούνταν με βασικό δόγμα τον αυστηρό ισλαμικό κανόνα. Το 2001 στο μεγαλύτερο μέρος της χώρας πέραν μικρών ανεξάρτητων δυνάμεων σε περιοχές βόρεια και βορειοδυτικά τμήματα της χώρας, οι Ταλιμπάν πέραν της προσπάθειας να θεσπίσουν μία αυστηρή Ισλαμική κυριαρχία, παρείχαν την προστασία σε τρομοκρατικές οργανώσεις όπως η Αλ Κάιντα του Osama Bin Laden.

Οι Ηνωμένες Πολιτείες γνώριζαν τόσο τη δύσκολη γεωμορφολογική διαμόρφωση της χώρας, ένα παράγοντα που δυσκόλεψε ιδιαίτερα τη Σοβιετική Ένωση, αλλά και την προστασία που παρείχαν οι Ταλιμπάν στους τρομοκράτες της Αλ Κάιντα. Ιστορικά οι Ηνωμένες Πολιτείες είχαν προσπαθήσει και στο παρελθόν να επιτεθούν στους τρομοκράτες του Αφγανιστάν υπό την κυβέρνηση του Κλίντον. Πιο συγκεκριμένα είχαν εκτοξευτεί πύραυλοι cruise (κατευθυνόμενοι πύραυλοι χερσαίων στόχων) με στόχο στρατόπεδα εκπαίδευσης αφού μία σειρά τρομοκρατών είχαν επιτεθεί σε αμερικανικές πρεσβείες. Στην πραγματικότητα όμως η κάλυψη και το ποικιλόμορφο έδαφος του Αφγανιστάν προστάτεψε τον εχθρό, παρέχοντας του ασφάλεια και απέδειξε ότι μόνο χερσαίες δυνάμεις θα μπορούσαν να εντοπίσουν και να αντιμετωπίσουν τους τρομοκράτες.

## **2. Η Έναρξη των Επιχειρήσεων**

Κατά την έναρξη των επιμέρους Ειδικών Επιχειρήσεων της Επιχείρησης «Enduring Freedom» οι ειδικές δυνάμεις των ΗΠΑ αντιμετώπισαν δυσκολότερες καταστάσεις από τον πόλεμο στο Βιετνάμ. Αρχικά ο χρόνος για προετοιμασία των αποστολών ήταν πολύ μικρός, επιπλέον έπρεπε να υπάρχει καλός συντονισμός με τη Βόρεια Συμμαχία

ώστε να συντονιστούν οι δράσεις τους σε μία σειρά από επιθέσεις και όλα αυτά στο σκοπό των ΗΠΑ το Αφγανιστάν να πάψει να είναι καταφύγιο για τρομοκράτες αλλά μία νέα αυτόνομη δημοκρατική κυβέρνηση. Πρώτος στόχος των στρατιωτικών επιχειρήσεων ήταν η δημιουργία μίας επιχειρησιακής βάσης εκτός αφγανικού εδάφους ώστε να μπορούν να επιχειρούν με ασφάλεια αλλά ταυτόχρονα να βρίσκεται αρκετά κοντά στους στόχους ώστε η δράση να είναι ταχύτατη. Η θέση αυτή ήταν μία πρώην σοβιετική αεροπορική βάση στο νότιο - κεντρικό Ουζμπεκιστάν, όπου εδραιώθηκαν τον Οκτώβριο του 2001 (Neville, 2011).

Η 5η αερομοταφερόμενη ομάδα Ειδικών Δυνάμεων (5<sup>th</sup> Airborne Special Forces Group) που ο σταθμός τους βρίσκεται στο Fort Campbell του Kentucky δημιούργησε τον πυρήνα της ομάδας Ειδικών Επιχειρήσεων που ονομάστηκε Task Force Dagger. Επιπλέον συμμετείχε το 160ο Σύνταγμα Ειδικών Επιχειρήσεων Αεροπορίας (SOAR – Special Operations Aviation Regiment) που εδρεύει στην ίδια βάση στο Kentucky και τέλος προσωπικό Ειδικής Τακτικής από τις Ειδικές Επιχειρήσεις της Πολεμικής Αεροπορίας με έδρα το Hurlburt Field της Florida. Η βάση φυλασσόταν από το 1ο Τάγμα του 87ου Πεζικού με βαριά οπλισμένο προσωπικό και ένα ελαφρύ τμήμα πεζικού το 10<sup>th</sup> Mountain Division.

Η ομάδα TF Dagger ξεκίνησε μία σειρά από Ειδικές Επιχειρήσεις, με ταυτόχρονη την υποστήριξη των διοικητών της Βόρειας Συμμαχίας ώστε η άρτια συνεργασία μεταξύ τους να επιφέρει την επιθυμητή ανατροπή των Ταλιμπάν. Αρχικά η προσέγγιση έγινε στους τρεις από τους πιο ισχυρούς ηγέτες της Βόρειας Συμμαχίας, τους στρατηγούς Abdur Rashid Dostum, Mullah Daoud και Fahim Khan. Κάθε στρατηγός θα λάμβανε ισότιμη αεροπορική και επίγεια υποστήριξη (για να αποφευχθούν αισθήματα ανισότητας) με σκοπό να ενισχυθούν οι φατρίες τους και να επεκτείνουν τις βάσεις τους στο Βόρειο Αφγανιστάν· ωστόσο ο παράγοντας που καθυστερούσε τις επιχειρήσεις ήταν οι καιρικές συνθήκες καθώς ξεκινούσε ο χειμώνας, δημιουργώντας ένα σκληρό και αντίξοο κλίμα για κάθε μορφής επιχείρηση.

Η βασική ιδέα της επιχείρησης ήταν να προσγειωθούν ομάδες Ειδικών Δυνάμεων στις περιοχές Mazar - e Sharif και Bagram - Kabul και Konduz - Taloqan και να τις απελευθερώσουν· μόλις εξασφαλιζόταν αυτό οι ομάδες θα κινούνταν κατά του κέντρου των Ταλιμπάν στη Kandahar και στη Tora - Bora. Η διοίκηση των Dagger αντιλαμβανόταν ωστόσο ότι μικρές επιτυχίες στο πεδίο μάχης θα μπορούσαν να



οδηγήσουν σε περαιτέρω διάσπαση του εχθρού σε πιο απομακρυσμένες και άγνωστες περιοχές. Η πρώτη ομάδα προσγειώθηκε νύχτα με ελικόπτερο CH-47 (Chinook) στις 19 Οκτωβρίου νότια της Mazar - e Sharif με ιδιαίτερα κακές συνθήκες (16.000 πόδια, σύννεφα, βροχή, αμμοθύελες, χαμηλή ορατότητα, εχθρικά επίγεια πυρά). Εκεί συνεργάστηκαν με τον στρατηγό Dostum (αρχικά σύμμαχο των Σοβιετικών και των Ταλιμπάν και στη συνέχεια τους πρόδωσε) όπου διέθετε ισχυρή βάση νότια της Mazar-e Sharif. Οι Ειδικές Δυνάμεις διασπάστηκαν σε δύο τμήματα, ομάδα Alpha και Bravo. Η ομάδα Alpha κινήθηκε βόρεια προς τα βουνά με τη βοήθεια αλόγων και σύμμαχο τον στρατηγό Dostum σχεδιάζοντας την επίθεση προς τη Mazar - e Sharif ενώ η ομάδα Bravo κινήθηκε νότια στη κοιλάδα Darya Suf ετοιμάζοντας την επίθεση στους Ταλιμπάν. Ο στρατηγός Dostum ωστόσο ένιωθε συχνά ανασφάλειες και έλλειψη εμπιστοσύνης στο πρόσωπο των αμερικανικών ειδικών δυνάμεων έως τη στιγμή που αεροπορικές δυνάμεις υποστήριζαν συνεχώς το έργο τους με βομβαρδιστικά B-1 και B-52 (υπερηχητικό και υποηχητικό στρατηγικό βομβαρδιστικό των ΗΠΑ). Ταυτόχρονα η συνεχής αεροπορική υποστήριξη δήλωνε την υπεροχή των Αμερικανών με αποτέλεσμα να προκαλείται φόβος και πανικός στο στρατόπεδο των Ταλιμπάν επιδρώντας άμεσα στην ψυχολογική τους κατάσταση ενώ επιδρούσε θετικά στον στρατηγό Dostum και τους άντρες του. Οι Ταλιμπάν βέβαια δεν έμεναν παθητικοί στις δράσεις των Αμερικανών αλλά ενίσχυσαν τα στρατεύματά τους στέλνοντας τόσο προσωπικό όσο και εξοπλισμό για να μπορέσουν να αμυνθούν. Όπως είναι λογικό στρατεύματα, οχήματα και θέσεις συγκέντρωσης και διοίκησης καταστράφηκαν. Η ομάδα Bravo νότια συνέχιζε την προσπάθεια διακοπής της ανατροφοδότησης του Βορρά από το Νότο (Whitlock, 2021).

Έως τις 7 Νοεμβρίου και οι δύο ομάδες συνέχιζαν την προέλαση και άμυνα σε συνεργασία με τον στρατηγό Dostum και τους αεροπορικούς βομβαρδισμούς στα σημεία που οι Ταλιμπάν είχαν την ισχύ και την υπεροχή. Μετά από τρεις μέρες στις 10 Νοεμβρίου η πόλη Mazara - e Sharif ήταν υπό τη διοίκηση του στρατηγού Dostum ιδρύοντας ένα φρούριο στην ανατολική είσοδο, το φρούριο Quali Jangi, έναν «φάρο» νίκης κατά της τρομοκρατίας και των Ταλιμπάν στο Αφγανιστάν. Ταυτόχρονα η πόλη αυτή είχε στρατηγική σημασία καθώς θα ήταν και ένα σημαντικό αεροδρόμιο για τις επιχειρήσεις των Αμερικανών στο μέλλον.

### 3. Η Κατάληψη της Kabul

Μία από τις σημαντικότερες Ειδικές Επιχειρήσεις ήταν η κατάληψη της Kabul. Οι Αμερικανοί αφού εδραιώθηκαν στην πόλη Mazar - e Sharif ξεκίνησαν τον σχεδιασμό Ειδικών Επιχειρήσεων σε όλη την έκταση του Αφγανιστάν. Η ταχύτητα και ο αιφνιδιασμός σε πολλά σημεία με πολλαπλούς στόχους ήταν ένα από το βασικότερα όπλα των Αμερικανών κατά των Ταλιμπάν και της τρομοκρατίας. Η ομάδα των Ειδικών Επιχειρήσεων σε συνεργασία με τους ντόπιους πολίτες συνεχώς επιδίωκαν τον σχεδιασμό νέων επιχειρήσεων καθώς και την κατάλληλη προετοιμασία και εκπαίδευση ώστε να φέρουν το καλύτερο αποτέλεσμα.

Η πόλη της Kabul αποτελούσε ίσως το κομβικότερο σημείο καθώς ήταν η πρωτεύουσα και ακόμα και η αλλαγή μίας απλής φράσης δικαιώνει τον αγώνα των Αμερικανών, από «πρωτεύουσα τη τρομοκρατίας και των Ταλιμπάν» σε «απελευθερωμένη πρωτεύουσα του Αφγανικού λαού». Η κατάσταση στην περιοχή ήταν αρκετά σύνθετη ωστόσο στο τραπέζι του σχεδιασμού των Ειδικών Επιχειρήσεων ακόμα και η πιο σύνθετη κατάσταση πρέπει να ερμηνευθεί όσο το δυνατόν πιο απλά ώστε να επιτευχθεί ο σκοπός.

Η κατάσταση βόρεια της πρωτεύουσας ήταν σταθερή για τουλάχιστον πέντε χρόνια. Πενήντα μίλια βόρεια η Βόρεια Συμμαχία ήλεγχε μία παλιά σοβιετική αεροπορική βάση μαζί με την κοιλάδα στο Bagram· οι δυνάμεις των Ταλιμπάν δε μπορούσαν να διεισδύσουν καθώς υπήρχε ένα τεράστιο ναρκοπέδιο που προστάτευε την κοιλάδα από προηγούμενες προσπάθειες εισβολής. Η κοιλάδα αποτελούσε την κρυψώνα του Ahmed Shah Masood, ηγέτη της Βόρειας Συμμαχίας ο οποίος ωστόσο δολοφονήθηκε από την Αλ Κάιντα στις 9 Σεπτεμβρίου του 2001. Αρχικά οι Ειδικές Δυνάμεις αναζήτησαν διάδοχο του ηγέτη και τον βρήκαν στο πρόσωπο του στρατηγού Fahim Khan. Στη συνέχεια ξεκίνησε ο σχεδιασμός της επιχείρησης. Στις 21 Οκτωβρίου στην αεροπορική βάση Bagram οι ειδικές δυνάμεις αναζητούσαν σημεία υπεροχής με πλεονεκτήματα ώστε να αναγνωρίζουν τους Ταλιμπάν, να μπορούν να δουν καθαρά τις θέσεις τους ώστε η αεροπορική υποστήριξη να είναι συνεχής και με αποτέλεσμα. Επιπλέον ήθελαν να διακόψουν τις γραμμές ανεφοδιασμού και υποστήριξης των Ταλιμπάν στην πρωτεύουσα ώστε να τους αποδυναμώσουν περισσότερο. Τέλος ήθελαν να αποδιοργανώσουν τους άναρχους Ταλιμπάν ώστε οι επιθέσεις στο μέλλον να είναι απόλυτα αποτελεσματικές.

Οι Ειδικές δυνάμεις βρήκαν ένα παλιό πύργο ελέγχου εναέριας κυκλοφορίας, ιδανικό παρατηρητήριο για να κατευθύνουν τις συνεχείς αεροπορικές επιδρομές. Οι επιδρομές αυτές είχαν ως αποτέλεσμα εκατοντάδες Ταλιμπάν νεκρούς, υποβάθμιση και καταστροφή κομβικών σημείων διοίκησης και υποστήριξης καθώς και αταξία στα στρατεύματα των Ταλιμπάν. Ο στρατηγός Fahim Khan αντιλαμβάνοντας την αταξία καθώς και τη σχετική ανωτερότητα που είχαν εναντίον των Ταλιμπάν άρχισε να σκέφτεται για ενδεχόμενη επίθεση. Αρχικά ο σχεδιασμός περιλάμβανε μία πολυήμερη επιχείρηση για την κατάληψη της πρωτεύουσας αλλά ήταν προφανές ότι οι εχθροί είχαν αποδυναμωθεί τόσο πολύ που μπορούσαν να επιταχύνουν το συνολικό σχεδιασμό. Η γενική επίθεση ξεκίνησε στις 13 Νοεμβρίου, μέσα σε λίγες ώρες της πρώτης ημέρας οι άμυνες των Ταλιμπάν κατέρρευσαν και κάθε στόχος είχε επιτευχθεί. Το άκρως εντυπωσιακό ήταν ότι μόλις σε εικοσιτέσσερις ώρες μετά οι Ειδικές Δυνάμεις μαζί με τα στρατεύματα του στρατηγού Fahim Khan απελευθέρωναν την πόλη χωρίς επεισόδια. Οι Ταλιμπάν και η Αλ Κάιντα είχαν τραπεί σε φυγή προς νότια στην πόλη Kandahar και ανατολικά στα κοντινά βουνά Tora Bora. Οι Αμερικανοί στη συνέχεια προχώρησαν στο άνοιγμα εκ νέου της πρεσβείας των ΗΠΑ στην πρωτεύουσα του Αφγανιστάν, την Kabul.

Μετά από αυτή τη μεγάλη νίκη συνέχισε η απελευθέρωση του Βορρά με αποτελεσματικές κινήσεις καθώς μέσα σε έναν μήνα περίπου απελευθερώθηκαν περιλαμβανομένου της Kabul και της Mazar - e Sharif, οι Meymanah, Sar - e Pol, Sheberghan, Auybak, Kondoz και πολλές ακόμα. Η Αμερική στη συνέχεια έπρεπε να εδραιώσει την απελευθέρωση αυτή με την στήριξη των ανθρώπων από τις καταστροφές που επέφερε αυτός ο πόλεμος. Οι Ηνωμένες Πολιτείες προσπάθησαν να συνδυάσουν τις Ειδικές Επιχειρήσεις με ανθρωπιστικές επιχειρήσεις ώστε να εδραιωθεί η ειρήνη, να αποκατασταθούν οι σχέσεις με γειτονικούς λαούς (Ουζμπεκιστάν) και να δημιουργηθεί ένας μεγάλος δίαυλος βοήθειας και συνεχούς υποστήριξης τόσο ανθρωπιστικά προς τους Αφγανούς πολίτες αλλά και στρατηγικά μέσω της συνεχούς υποστήριξης των Ειδικών Επιχειρήσεων και της Βόρειας συμμαχίας ώστε να απαλλαχθεί η χώρα από τους Ταλιμπάν και την Αλ Κάιντα.

#### **4. Ανάλυση**

Σε μία εμπόλεμη κατάσταση η επιτυχία μίας επιχείρησης κρίνεται αποκλειστικά από την επίτευξη των στόχων που έχουν τεθεί. Δυστυχώς το κόστος της ζωής θεωρείται δεδομένο και ως μία αποδεκτή απώλεια. Στην περίπτωση της Kabul ο βασικός στόχος

ήταν η κατάληψη της πόλης, δευτερεύοντες στόχοι ήταν η προβολή της ισχύος των αμερικανικών Ειδικών Επιχειρήσεων, η παράδοση της πρωτεύουσας στους Αφγανούς πολίτες και τέλος η δημιουργία ενός κέντρου δράσεων μαζί με την Mazar - e Sharif ώστε να απελευθερωθεί το Βόρειο τμήμα του Αφγανιστάν.

Η απειλή ήταν μεγάλη καθώς ενδεχόμενη αποτυχία της αποστολής μπορεί να σήμαινε και τη γενικότερη αποτυχία στο σύνολο κατά της τρομοκρατίας καθώς όλος ο πλανήτης ήταν στραμμένος στις δράσεις των Ηνωμένων Πολιτειών. Σε περίπτωση αποτυχίας ο εχθρός θα αναθάρρυνε, πιθανών να είχε την υποστήριξη από τον κόσμο καθώς σε μία εμπόλεμη κατάσταση οι αθώοι πολίτες θα επέλεγαν την πλευρά του ισχυρού. Υπήρχαν πληροφορίες και πιθανά σενάρια πως τρομοκράτες από άλλες χώρες θα συμμαχούσαν με τους Ταλιμπάν και την Αλ Κάιντα σε περίπτωση ήττας των Αμερικανών στο πεδίο της μάχης. Το σχέδιο όμως που αναπτύχθηκε είχε ως στόχο να μεγιστοποιήσει την υπεροχή έναντι του αντιπάλου και να ελαχιστοποιήσει τον κίνδυνο για ενδεχόμενη άμυνα από τους Ταλιμπάν αλλά και διεξαγωγή από μέρους τους αποστολών επίθεσης.

Ο κατάλληλος σχεδιασμός και προετοιμασία σε όλους τους τομείς των ειδικών επιχειρήσεων οδήγησαν στην επίτευξη των στόχων και θα αναφέρω κάθε κατηγορία της Θεωρίας των Ειδικών Επιχειρήσεων. Αρχικά παρατηρούμε την απλότητα που βασίζεται ο σχεδιασμός της ειδικής επιχείρησης. Η επιχείρηση αποκωδικοποιήθηκε πλήρως με απλά μεθοδικά βήματα. Πρώτον ορίστηκε νέος ηγέτης με την εύνοια των Αμερικανών στη Βόρεια Συμμαχία, στη συνέχεια το κέντρο δράσης των Ειδικών Επιχειρήσεων ήταν απόλυτα προστατευμένο εδώ και πολλά χρόνια, ο παράγοντας ασφάλεια τους έδινε την δυνατότητα να σχεδιάζουν σωστά και αποτελεσματικά. Επιλέχθηκε το κατάλληλο παρατηρητήριο ώστε να καθοδηγούνται οι αεροπορικές επιδρομές και στη συνέχεια με κάθε ευκαιρία τα βομβαρδιστικά αποδυνάμωναν συνεχώς τόσο τις θέσεις διοίκησης όσο και τις θέσεις υποστήριξης. Εδώ παρατηρούμε την ταχύτητα δράσης, την επανάληψη αλλά και τον αιφνιδιασμό καθώς οι Ταλιμπάν δεν ήταν προετοιμασμένοι για τέτοιες κινήσεις και αποδείχθηκαν ανήμποροι να αμυνθούν. Τέλος ο σκοπός ήταν η κατάληψη της Kabul, ο αρχικός σχεδιασμός ήταν μία πολυήμερη επιχείρηση πράγμα που τελικά τροποποιήθηκε καθώς εντός εικοσιτεσσάρων ωρών η πρωτεύουσα ήταν στα χέρια των πολιτών της, απελευθερωμένη από την Αλ Κάιντα και τους Ταλιμπάν.

Συμπερασματικά η νίκη των Αμερικανών και η προσέγγιση των Ειδικών Επιχειρήσεων κατά της τρομοκρατίας είχε πετύχει κατά το ήμισυ την αποστολή των Αμερικανών στο Αφγανιστάν μόνο και μόνο με την κατάληψη της Kabul. Οι Ταλιμπάν τράπηκαν σε φυγή και πήραν το μήνυμα από τους Αμερικανούς ότι το γεγονός της 11ης Σεπτεμβρίου δε θα μείνει αναπάντητο αντιθέτως θα υπάρξει σημαντικό στρατιωτικό χτύπημα.

## Κεφάλαιο Τρίτο

### Επιχείρηση Enduring Freedom: Anaconda

Η Ειδική Επιχείρηση «Anaconda» είναι από τις πιο γνωστές επιχειρήσεις των Αμερικανών στο Αφγανιστάν σε συνεργασία τόσο του ελεύθερου συνασπισμού Αφγανών που προσπαθούσε να δημιουργηθεί αλλά και κάθε αυτόχθονης περιοχής που επιθυμούσε να απεξαρτοποιηθεί πλήρως από τους Ταλιμπάν και την Αλ Κάιντα. Διεξήχθη από 2 έως 19 Μαρτίου στην κοιλάδα Shahi Kowt που βρίσκεται νότια της πόλης Gardiz. Το φυσικό ανάγλυφο δημιουργεί νότια και δυτικά ένα τοίχος από μία οροσειρά που ξεκινάει από την Kabul έως το Πακιστάν, ένα σημαντικό στοιχείο για τον σχεδιασμό της επιχείρησης (Lester W. Grau, 2011).

#### 1. Ιστορικό Υπόβαθρο

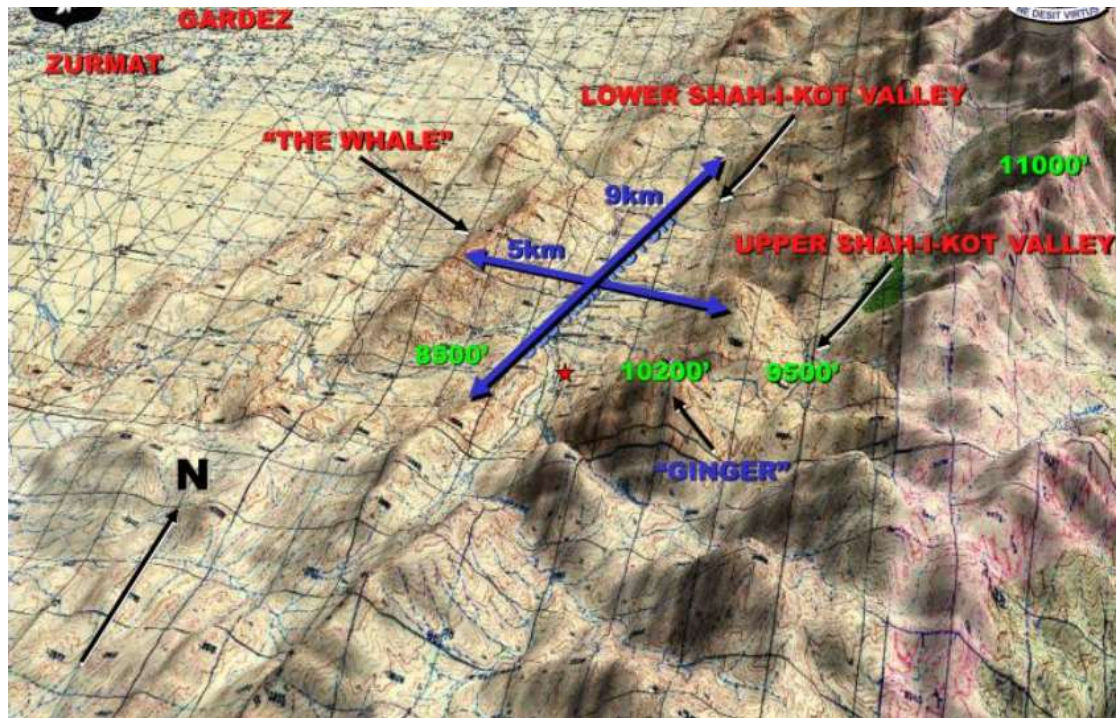
Το γεωμορφολογικό ανάγλυφο της κοιλάδας Shahi Kowt επιτρέπει δύο βασικές προσεγγίσεις, μία βορειοδυτικά και μία νοτιοδυτικά μέσω της κορυφογραμμής που δημιουργεί η οροσειρά. Εκεί οι Ειδικές Δυνάμεις της Αμερικής ονόμασαν τις δύο ψηλότερες κορυφές «Φάλαινα» και «μικρή Φάλαινα». Η κοιλάδα βρισκόταν σε υψόμετρο 2.500 μέτρων ενώ οι κορυφές ξεπερνούσαν τα 3.500 μέτρα. Το σημαντικότερο και κομβικό σημείο αποτελούσε η κορυφή Takur Ghar νότια της κορυφογραμμής, αρκετά ψηλά έχοντας οπτικό πεδίο σε όλη τη κοιλάδα καθώς και τις πύλες εισόδου και εξόδου από αυτή. Επιπλέον περιβαλλόταν από δύσβατα και απόκρημνα εδάφη καθιστώντας την περιοχή δύσκολη ως προς την προσβασιμότητα δημιουργώντας ένα φυσικό καταφύγιο. Η πλήρης αναγνώριση του εδάφους είχε πραγματοποιηθεί νωρίτερα σε συνεργασία μίας μικρής ομάδας Ειδικών Δυνάμεων και με τη βοήθεια από αφγανικές ντόπιες δυνάμεις.

Οι πληροφορίες για την περιοχή ήταν περιορισμένες, ωστόσο μετά από αρκετές αναφορές για συνεχής συγκέντρωση εχθρικών δυνάμεων και προειδοποιητικά μηνύματα για κρύπτες όπλων και δημιουργία καταφυγίων το βλέμμα των Αμερικανών στράφηκε προς την κοιλάδα. Οι εκτιμήσεις αρχικά ήταν για 200-300 μαχητές αλλά ο αριθμός αυξανόταν καθώς κανείς δεν ήταν πραγματικά σίγουρος για το μέγεθος της εχθρικής δύναμης στην κοιλάδα.

Αρχικά η ομάδα Dagger χρησιμοποίησε μερικές εκατοντάδες αφγανικές στρατιωτικές δυνάμεις ωστόσο κατά τον σχεδιασμό οι Ειδικές Δυνάμεις ζητούσαν συνεχώς ενισχύσεις καθώς οι εχθρικές δυνάμεις προβλέπονταν πολύ πιο ισχυρές από το αρχικό πλάνο. Αποτέλεσμα ήταν να συγκεντρωθούν 6 ομάδες ειδικών δυνάμεων των 12 ανδρών, 3 τάγματα πεζικού, 3 ομάδες Ειδικών Επιχειρήσεων και σχεδόν χίλια άτομα αφγανικών δυνάμεων εκπαιδευμένα από Αμερικανούς. Η διοίκηση της Ειδικής Επιχείρησης πραγματοποιήθηκε από τον στρατηγό Hagenbeck.

## **2. ANACONDA**

Ο βασικός σκοπός της αποστολής ήταν να καταστραφούν οι δυνάμεις της Αλ Κάιντα μέσα από ένα σχέδιο ελιγμών, απομόνωσης και περικύκλωσης της περιοχής της κοιλάδας. Το σύνολο των δυνάμεων που αναφέραμε θα χωρίζονταν σε τρεις ομάδες ώστε να κλειδώσουν τις οδούς διαφυγής πριν το βασικό χτύπημα. Τρεις μέρες πριν την ημέρα μηδέν οι Ειδικές Δυνάμεις προσπάθησαν να διεισδύουν σε θέσεις παρακολούθησης σε κοντινή απόσταση ώστε να παρατηρούν στενά τον εχθρό και ταυτόχρονα να υπάρχει η δυνατότητα για αεροπορική υποστήριξη. Μία ημέρα πριν τη μεγάλη επίθεση αφγανικές δυνάμεις υπό την ηγεσία των Ειδικών Δυνάμεων είχαν οριστεί να βρίσκονται κατά μήκος των οδών υποχώρησης της Αλ Κάιντα. Την ημέρα 0 όπου ξεκινούσαν οι επιχειρήσεις πρώτη ενέργεια ήταν η επίθεση από αέρα μέσω της 101ης αερομεταφερόμενης ομάδας και της 10ης Mountain Division. Τα σημεία επίθεσης ήταν γύρω από το νότιο άκρο της «φάλαινας» όπου 250 περίπου άτομα του Dagger θα έκαναν την κύρια επίθεση ενώ κοντά στη «μικρή φάλαινα» μία μικρότερη ομάδα των σαράντα ατόμων με Διοικητή τον Zia θα απέκλειαν τη βόρεια είσοδο της κοιλάδας. Δεύτερος στόχος ήταν το χτύπημα να είναι τόσο σφοδρό ώστε το σύνολο των μαχητών της Αλ Κάιντα είτε να πέθαινε είτε να συλλαμβάνονταν πριν καταφέρουν να διαφύγουν μέσω κατοικημένων περιοχών στο Πακιστάν (Force, 2022).



**Εικόνα 8:** Απεικόνιση του πεδίου δράσης της Επιχείρησης Anaconda.

Η επιχείρηση ξεκίνησε 24 ώρες πριν την ημέρα μηδέν. Μία Ειδική Μονάδα, η TF Anfil, κινήθηκαν από το Orgun - e προς το Khowst όπου απέκλεισαν την εξωτερική περίμετρο χωρίς να υπάρξει κάποια συμπλοκή, ωστόσο σίγουρα οι εχθρικές δυνάμεις γνώριζαν ότι κάποια επιχείρηση ήταν σε εξέλιξη. Την ημέρα μηδέν, 2 Μαρτίου, τα στρατεύματα αναχώρησαν τα μεσάνυχτα από το Gradiz ακολουθώντας το χρονοδιάγραμμα της αποστολής. Η προσέγγιση στην κοιλάδα δεν θα γινόταν από τον κεντρικό δρόμο αλλά από δευτερεύων λασπώδη δρόμο. Σε αυτή τη διαδρομή ξεκίνησαν τα προβλήματα καθώς αρχικά αναποδογύρισε ένα φορτηγό, στη συνέχεια κόλλησαν άλλα οχήματα στο δρόμο ενώ αφιερώθηκαν πολλές ώρες από τους στρατιώτες για να εξωθήσουν τα οχήματα. Κάποια οχήματα εγκαταλείφθηκαν ενώ άλλα υπερφορτώθηκαν, αφγανικά στρατεύματα ξεκίνησαν ακόμα και με τα πόδια ώστε να προσεγγίσουν την περιοχή. Στη συνέχεια της διαδρομής καθώς πλησίαζαν από Βορρά και Νότο, εχθρικά πυρά δημιούργησαν πυρκαγιές στα οχήματα και εμπόδισαν την ομαλή προσέγγιση. Οι πυρκαγιές φάνηκαν να είναι εχθρικές ωστόσο σε μεταγενέστερη έρευνα αποδείχθηκε ότι φιλικά πυρά προκάλεσαν το συμβάν. Ωστόσο το αποτέλεσμα ήταν το πρώτο όχημα των Ειδικών Δυνάμεων να καταστραφεί σκοτώνοντας δύο Αμερικανούς και τραυματίζοντας τρεις Αμερικανούς και δεκαπέντε Αφγανούς πολεμιστές. Οπότε η βόρεια δύναμη των 40 περίπου στρατιωτών ήταν ήδη



στα μισά της δυναμικότητάς τους με τραυματίες που έπρεπε να απομακρυνθούν και υπό την πίεση της επίθεσης από εχθρικά πυρά. Δυνάμεις ελικοπτέρων απομάκρυναν μετά από δύο ώρες τους τραυματίες αλλά το Βόρειο τμήμα ζητούσε συνεχώς ενισχύσεις. Ενισχύσεις που ήρθαν από τις αφγανικές δυνάμεις των νότιων επιχειρήσεων πάλι μέσω ελικοπτέρων.

Οι εχθρικές δυνάμεις είχαν καλές θέσεις παρατήρησης στην περιοχή της «φάλαινας» όπου εντόπιζαν σχεδόν κάθε κίνηση των Ειδικών Δυνάμεων. Οι άντρες του Διοικητή Ζία περίμεναν υποστήριξη από αεροπορικές επιδρομές, πράγμα που στην πραγματικότητα δεν έγινε καθώς δεν ήταν καλά συντονισμένες και στην ουσία αναποτελεσματικές. Στην αρχή οι αμυνόμενοι άντρες του Ζία άντεχαν την πίεση των εχθρών, σιγά σιγά όμως λόγω της υπερβολικής πίεσης από τα εχθρικά πυρά και την αναποτελεσματική υποστήριξη, το ηθικό συνεχώς έπεφτε.

Στη συνέχεια ελικόπτερα Chinook και Apache ξεκίνησαν την αποστολή να μεταφέρουν κόσμο και εξοπλισμό με σκοπό να μπλοκάρουν τις εφτά διαδρομές διαφυγής των εχθρικών δυνάμεων. Μέχρι το τέλος της ημέρας, αφού αρχικά βομβαρδίστηκε η ανατολική κορυφογραμμή, έξι από τις εφτά θέσεις είχαν καταληφθεί. Ωστόσο μία ξαφνική αλλαγή του καιρού αποδυνάμωσε την ισχύ των θέσεων και ιδιαίτερα όταν οι Αμερικανοί βρίσκοταν υπό μία διαρκή άμυνα λόγω των εχθρικών πυρών. Η πραγματικότητα ήταν ότι οι εχθρικές δυνάμεις ήταν αρκετά αποτελεσματικές απέναντι στους Αμερικανούς και Αφγανούς στρατιώτες. Διέθεταν RPG (αντιαρματικό ρουκετοβόλο) και πολυβόλα όπλα, ικανά απέναντι σε δυνάμεις ελικοπτέρων και στρατιωτών με μικρά όπλα. Οι ομάδες που επιτίθονταν είτε είχαν απώλειες, ακόμα και διοικητές της διμοιρίας, είτε υποχωρούσαν σε κοντινά σημεία ώστε να μπορέσουν να αμυνθούν (Lyle, 2012)



**Εικόνα 9:** Ελικόπτερα Chinook κατά την εξέλιξη της Επιχείρησης Anaconda.

Στις επόμενες δεκαοχτώ ώρες οι στρατιώτες προσπάθησαν να ξαναπάρουν τις χαμένες θέσεις αλλά κάθε προσπάθεια επέφερε μόνο θύματα χωρίς ουσιαστικά αποτελέσματα. Καθώς νύχτωνε οι εχθρικές δυνάμεις άρχισαν να υποχωρούν στις θέσεις οχύρωσής τους καθώς γνώριζαν ότι τα τεχνολογικά μέσα νυχτερινής όρασης που διέθεταν οι Αμερικανοί θα μπορούσαν να τους επιφέρουν μεγάλο πλήγμα. Επιπλέον παρατηρήθηκε ότι το κοντινό χωριό Marzak που βρίσκεται βορειοδυτικά ενεργούσε σε συνεργασία με την Αλ Κάιντα γι' αυτό και κηρύχθηκε εχθρικό από τον στρατηγό Hagenbeck. Βόρεια στις νυχτερινές ώρες ο διοικητής Zia γνώριζε ότι δεν πρόκειται να σημειώσει πρόοδο απέναντι στον εχθρό με αποτέλεσμα να είναι κοινή απόφαση όλων να υποχωρήσουν, να αναδιοργανωθούν και να επιστρέψουν άλλη μέρα για μάχη. Οι στρατιώτες τραυματισμένοι και κουρασμένοι φόρτωσαν τα φορτηγά που τους είχαν μείνει και επέστρεψαν στο Gardiz.

Νοτιότερα σε κάθε θέση μάχης τα στρατεύματα ενισχύθηκαν με δυνάμεις AH64 Apache, όπου σταθεροποίησαν την κατάσταση και δημιούργησαν ικανοποιητικές απώλειες στα εχθρικά στρατεύματα, μέχρι το τέλος της ημέρας βέβαια μόνο ένα ελικόπτερο είχε παραμείνει αλώβητο. Καθώς πλησίαζαν οι νυχτερινές ώρες της δεύτερης ημέρας των επιχειρήσεων, οι αμυνόμενοι Αμερικανοί υποχώρησαν αφήνοντας μία έξοδο διαφυγής ακάλυπτη. Προσπάθησαν με συνεχείς αεροπορικές επιθέσεις και βομβαρδισμούς να διατηρήσουν τη φύλαξη αλλά σίγουρα δεν ήταν το

ίδιο με την προστασία από Ειδική Ομάδα Επιχειρήσεων με αποτέλεσμα να επιχειρείται τόσο η έξοδος όσο και η είσοδος εχθρών στην κοιλάδα (Grant, 2002).

Την επόμενη ημέρα τα σχέδια τροποποιήθηκαν ύστερα από τις οδηγίες του στρατηγού Hagenbeck. Το νέο σχέδιο ελιγμών είχε ως στόχο την επίθεση προς τα ύψη της κορυφογραμμής και ανατολικά της κοιλάδας. Όλες οι ομάδες που είχαν παραμείνει θα συμμετείχαν στο σχέδιο με την αεροπορική υποστήριξη τόσο στο νέο πεδίο όσο και βορειότερα που δεν υπήρχαν συμμαχικές δυνάμεις καθώς είχαν υποχωρήσει την πρώτη μέρα. Τη 4η Μαρτίου τις πρώτες πρωινές ώρες ξεκίνησε η Ειδική Επιχείρηση με νέες δυσκολίες και πάλι. Η μετακίνηση των στρατευμάτων ήταν ιδιαίτερα αργή. Το έδαφος ήταν βραχώδες και απόκρημνο (μετά τους συνεχείς βομβαρδισμούς) με αποτέλεσμα οι στρατιώτες να είναι εξαντλημένοι. Ταυτόχρονα οι ειδικές δυνάμεις σε συνεργασία με τον Διοικητή Ζία έκαναν εκ νέου προσπάθειες να καταλάβουν το βόρειο τμήμα της «μικρής φάλαινας» ώστε να μπορούν να παρακολουθούν τις εχθρικές κινήσεις.

Η πιο αιματηρή μάχη με τις περισσότερες απώλειες κατά τη διάρκεια της Ειδικής Επιχείρησης ANACONDA πραγματοποιήθηκε στο Takur Ghar με τη συνολική απώλεια 2 ελικοπτέρων με τρία άτομα πλήρωμα το καθένα καθώς και μία ομάδα Ειδικών Δυνάμεων των 7 ατόμων. Στη συνέχεια σχεδιάστηκαν νέες επιχειρήσεις που είχαν ως αποτέλεσμα να αντιμετωπιστούν κατά μέτωπο οι εχθρικές δυνάμεις της Αλ Κάιντα. Ταυτόχρονα το αφγανικό Υπουργείο Άμυνας συνέβαλε αποφασιστικά για να νικηθούν οι ισχυρές δυνάμεις του εχθρού. Στις 10 Μαρτίου η ανατολική κορυφογραμμή είχε πολλά θύματα της Αλ Κάιντα και καθαρίστηκαν περισσότερα από 40 κτίρια, 120 σπηλιές και 25 τοποθεσίες που έφεραν βαρέου τύπου οπλισμό. Σημαντική ήταν και η συμβολή του στρατηγού Gul Haidar που ενίσχυσε με αφγανικά στρατεύματα κάθε πεδίο μάχης. Στις 19 Μαρτίου ολοκληρώθηκε η Ειδική Επιχείρηση «ANACONDA» καθώς οι Ειδικές Δυνάμεις είχαν ελέγξει κάθε πιθανό κρυψόγητο και είχαν εξουδετερώσει τους εναπομείνοντες μαχητές της Αλ Κάιντα (Lowrey, 2011).

### **3. Ανάλυση**

Οι Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής επιχειρούσαν από τον Οκτώβριο του 2001 στην περιοχή του Αφγανιστάν και η πρώτη αξιολογή και αποτελεσματική αντίδραση της Αλ Κάιντα πραγματοποιήθηκε κατά την επιχείρηση «ANACONDA». Οι μαχητές είχαν σωστές τοποθετήσεις στο πεδίο της μάχης, είχαν καμουφλαριστεί και σκάψει αναχώματα για την προστασία τους. Είχαν αρκετά αποθέματα πυρομαχικών και

τροφίμων ώστε να αντέξουν "ταμπουρωμένοι" μεγάλο διάστημα στις θέσεις τους. Κατείχαν τις καλύτερες θέσεις παρατήρησης και δράσης ώστε να μπορούν να παρατηρούν τις εχθρικές κινήσεις αλλά και οι επιθέσεις τους να είναι αποτελεσματικές. Στην αντίπερα όχθη η αρχική επιχείρηση «ANACONDA» πριν τις πολλαπλές τροποποιήσεις απέτυχε. Η αεροπορική υποστήριξη δεν είχε την κατάλληλη οργάνωση που απαιτούσε η Επιχείρηση, το μέγεθος η δύναμη και οι προθέσεις του εχθρού δεν είχαν προσδιοριστεί από τις Ηνωμένες Πολιτείες, η συλλογή πληροφοριών ήταν ελλιπής και τέλος οι Ειδικές Ομάδες που στάλθηκαν ήταν αδύνατο να αντιμετωπίσουν αποτελεσματικά την επιθετικότητα της Αλ Κάιντα. Κατά την εξέλιξη των επιχειρήσεων η ηγεσία παρατηρούσε ότι δεν μπορούσε να πετύχει τον τελικό της σκοπό γι' αυτό αναπροσάρμοζε συνεχώς τα σχέδια με επικαιροποιημένες κινήσεις ώστε τόσο να αποκρούσουν τις εχθρικές δυνάμεις αλλά και συνεχώς να αποκτούν σχετική ανωτερότητα στο πεδίο της μάχης για να οδηγηθούν στη νίκη. Παρόλες τις δυσκολίες η Ειδική Επιχείρηση «ANACONDA» ήρθε σε πέρας με ένα μεγάλο μέρος από τους μαχητές της Αλ Κάιντα να είναι νεκροί ή να έχουν διαφύγει για να σωθούν. Ο εξοπλισμός παρέμεινε στις εγκαταλελειμμένες θέσεις τους και σημαντικά και ανώτερα στελέχη είχαν χάσει τη ζωή τους.

Ας δούμε όμως πιο λεπτομερώς υπό το πρίσμα της θεωρίας και στρατηγικής των Ειδικών Επιχειρήσεων τα κομβικότερα σημεία που αρχικά η επιχείρηση ήταν ανεπιτυχής. Αρχικά η θεωρία βασίζεται στην απλότητα και παρατηρούμε ότι τα δεδομένα όχι μόνο απλά δεν βασίζονταν στην απλότητα αλλά ακριβώς το αντίθετο. Οι εμπλεκόμενες Ειδικές Δυνάμεις ήταν πάρα πολλές, το πεδίο μάχης άγνωστο το ίδιο και η δύναμη του εχθρού, οι γεωμορφολογικές και κλιματικές συνθήκες δεν είχαν προσδιοριστεί σωστά, συνεπώς από το πρώτο κιάλας βήμα του σχεδιασμού η Επιχείρηση θα χαρακτηριζόταν ως προβληματική. Στη συνέχεια της Θεωρίας βρίσκεται η επανάληψη και η ασφάλεια· όπως έχουμε προαναφέρει η επανάληψη συμβάλει στο να βρεθούν αστοχίες και λεπτομέρειες και να διορθωθούν μέσω της εκπαίδευσης. Από τη δράση του Διοικητή Ζία φαίνεται ότι ακόμα και η διαδρομή προς το βόρειο τμήμα δεν ήταν σωστά σχεδιασμένη καθώς η μισή του ομάδα είχε χαθεί πριν καν φτάσει στον προορισμό της, το ίδιο και ο εξοπλισμός. Επιπλέον αμερικανική έκθεση αναφέρει ότι φιλικά πυρά αποδεκάτησαν την ομάδα του Ζία συνεπώς και η αρχή της ασφάλειας είχε θεμελιώδη προβλήματα. Όπως αντιληφθήκαμε από την περιγραφή κανένας αιφνιδιασμός δεν υπήρχε καθώς οι μαχητές της Αλ Κάιντα ήταν

απόλυτα προετοιμασμένοι για την άφιξη των Αμερικανών και ταυτόχρονα θα λέγαμε ότι είχαν αντιληφθεί τις προθέσεις των σχεδίων τους να τους αποκλείσουν από κάθε πρόσβαση προς την κοιλάδα. Η ταχύτητα πάλι λόγω της μορφολογίας του εδαφους τόσο για μηχανοκίνητες όσο και για πεζές μονάδες ήταν χαμηλή ενώ ταυτόχρονα η αεροπορική υποστήριξη ανεπιτυχής στις πρώτες φάσεις εξέλιξης της επιχείρησης. Ο σκοπός της επιχείρησης ήταν σίγουρα ξεκάθαρος, να καταπολεμηθούν οι μαχητές της Αλ Κάιντα ώστε να διασφαλιστεί η πολιτική σταθερότητα στο Αφγανιστάν, ένας σκοπός που επιτεύχθει έχοντας ως συνέπεια απώλειες στρατευμάτων. Το πλήγμα στον εχθρό ήταν σίγουρα πολύ μεγαλύτερο και οι απώλειες αποδεκτές από τις Ειδικές Επιχειρήσεις.

Από την σκοπιά της στρατηγικής η κάλυψη των οδών διαφυγής καθώς και η συνεχής αεροπορική υποστήριξη με σκοπό η Αλ Κάιντα να εγκλωβιστεί στις θέσεις άμυνάς της ήταν ένα λογικό σενάριο για τις Ειδικές Επιχειρήσεις. Οι δυνάμεις βέβαια που απαιτούνταν για την κάλυψη μίας ολόκληρης οροσειράς και την προστασία της κοιλάδας θα έπρεπε να είναι πολύ μεγαλύτερες. Κατά τον αρχικό στρατηγικό σχεδιασμό όπου τα πεδία μάχης κατέρρεαν το ένα μετά το άλλο για τους Αμερικανούς οι δυνάμεις ήταν ιδιαίτερα μικρές με αποτέλεσμα οι μαχητές της Αλ Κάιντα όχι μόνο να αμύνονται αλλά να προκαλούν σοβαρά πλήγματα στους Αμερικανούς. Ο στρατηγός αντιλαμβάνοντας την κατάσταση και τον κακό σχεδιασμό επάνδρωσε περισσότερες δυνάμεις, ελικόπτερα Apache, αεροπορικές επιδρομές και με τη συνεργασία με το Υπουργείο Άμυνας του Αφγανιστάν δόθηκαν περισσότερες αφγανικές δυνάμεις για ενίσχυση. Στη δεύτερη φάση μετά την ανασυγκρότηση των δυνάμεων και επανασχεδιασμό της αποστολής με μεγαλύτερη ισχύ παρατηρούμε ότι η μάχη πλέον ήταν υπέρ των Αμερικανών σημειώνοντας στις 19 Μαρτίου τη νίκη κατά της Αλ Κάιντα και την ενθάρρυνση των Αφγανών για απελευθέρωση της χώρας από τους τρομοκράτες. Η στρατηγική δεν γίνεται να παραμένει σταθερή σε μία σύγκρουση αλλά δέχεται συνεχώς δεδομένα και στοιχεία, ανατροφοδοτείται και αναπροσαρμόζεται στις ανάγκες και στο πεδίο της μάχης ώστε να επιτευχθεί ο σκοπός της επιχείρησης και κάπως έτσι διαδραματίστηκε στο πεδίο της Ειδικής Επιχείρησης «ANACONDA» υπό την ηγεσία του Στρατηγού Hagenbeck.

## Κεφάλαιο Τέταρτο

### Επιχείρηση Oak (Gran Sasso Raid)

Στο τέταρτο κεφάλαιο θα αλλάξουμε χρονική περίοδο από τον 21ο αιώνα και θα μεταφερθούμε στον Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο. Η Ειδική Επιχείρηση Δρυς (Oak) ή αλλιώς καταδρομή του Γκραν Σάσσο εξελίχθηκε κατά τον Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο με σκοπό τη διάσωση του Ιταλού δικτάτορα Benito Mussolini. Είναι σημαντικό να αναφέρω στη διπλωματική εργασία και μία Ειδική Επιχείρηση μίας άλλης εποχής καθώς η τεχνολογική ανάπτυξη έχει επηρεάσει σε μεγάλο βαθμό τις Ειδικές Επιχειρήσεις σε σχέση με μία παλιότερη εποχή όπου η καινοτομία στο σχεδιασμό καθώς και ο αιφνιδιασμός κατά την εκτέλεση είχαν τον πρώτο και τελευταίο λόγο της αποστολής.

#### 1. Ιστορικό Υπόβαθρο

Οι ιταλικές δυνάμεις με την κυβέρνηση του δικτάτορα Musollini συνεργάζονταν με τον Γερμανό δικτάτορα Adolf Hitler υπό το φασιστικό καθεστώς με σκοπό να καταλάβουν όλη την Ευρώπη. Ο Musollini με τις στρατιωτικές απώλειες σε Ελλάδα και Βόρεια Αφρική αλλά και την απόβαση συμμάχων στη Σικελία είχε δημιουργήσει αρνητική εικόνα με αποτέλεσμα να συλληφθεί και να αντικατασταθεί από τον Pietro Badoglio. Ο Musollini κρατούνταν σε ένα ξενοδοχείο στο κέντρο του Γκραν Σάσσο. Η απόφαση φυλάκισης του Musollini δεν ήταν καθόλου αρεστή στον Hitler καθώς ήθελε τον Musollini στην ιταλική κυβέρνηση και διέταξε την απελευθέρωσή του. Η Ειδική Επιχείρηση αυτή ανατέθηκε στον Αξιωματικό Λοχαγό Otto Scornezy (Shirer, 2011).



**Εικόνα 10:** Hitler (δ) και Musollini (α) κατά την επιθεώρηση στρατευμάτων.

Ο λοχαγός θεωρούνταν ήρωας των Ναζί καθώς είχε στο ιστορικό του μία σειρά από επιτυχημένες δύσκολες αποστολές. Εκτός από έμπειρος στρατιωτικός ήταν και μηχανικός καθώς είχε ολοκληρώσει τις σπουδές τους ως μηχανικός σε Πανεπιστήμιο της Βιέννης. Ο Scornezy είχε ένα χαρακτηριστικό σημάδι στο πρόσωπο, γι' αυτό είχε και το παρατσούκλι «scarface», το απέκτησε μικρός λόγω του χόμπι του στις ξιφομαχίες. Τον Ιούλιο του 1943 δόθηκε εντολή στον Scornezy να συναντήσει τον Hitler. Ο Λοχαγός παρόλο που είχε διαβάσει στις εφημερίδες για ανατροπή του Musollini ούτε που φανταζόταν μία τέτοια αποστολή διάσωσης. Φτάνοντας στο Rastenburg της Πρωσίας συναντήθηκε με ακόμα πέντε αξιωματικούς που είχαν κληθεί

για τον ίδιο λόγο ωστόσο ο ίδιος ο Hitler επέλεξε τον Scornezy για την διάσωση του Musollini καθώς πίστευε ότι η επιτυχής έκβαση και ανάπτυξη μελλοντικών στρατιωτικών επιχειρήσεων βασιζόταν στην συνεργασία Γερμανίας – Ιταλίας διαφορετικά οι επιπτώσεις θα ήταν ανυπολόγιστης σημασίας.



**Εικόνα 11:** Λοχαγός Otto Scornezy (Scarface).

## **2. Operation Oak**

Η αποστολή ήταν άκρως μυστική και μόνο πέντε άτομα που θα αποτελούσαν και την Ειδική Ομάδα Δράσης θα γνώριζαν τις λεπτομέρειες. Η προετοιμασία ήταν άκρως απόρρητη και μόνο ο Διοικητής της Gestapo, Himmler συμμετείχε στο σχεδιασμό. Ο Hitler και ο Himmler ήταν πεπεισμένοι ότι η νέα ιταλική κυβέρνηση θα αποστασιοποιούνταν από τον άξονα, μία ολέθρια κατάσταση για τα μελλοντικά τους σχέδια.

Το κομβικότερο σημείο της αποστολής ήταν να βρεθεί η τοποθεσία που κρατούνταν ο Musollini γιατί χωρίς να γνωρίζουν την πραγματική του θέση του καμία Ειδική Επιχείρηση δε μπορούσε να σχεδιαστεί, καμία ενέργεια δεν θα είχε σημασία. Ο πρώτος και πιο έμπιστος νεοσύλλεκτος ήταν ο Karl Radl παλιός συμφοιτητής και φίλος του Scornezy, μαζί ξεκίνησαν την έρευνα για να εντοπίσουν τη θέση του Musollini. Το έργο τους δεν ήταν καθόλου εύκολο καθώς η ιταλική κυβέρνηση επειδή ήταν σίγουρη



ότι θα υπήρχαν διαρροές πληροφοριών από αξιωματούχους που υποστήριζαν τον φασιστικό δικτατορα, συνεχώς μετακινούσαν τον Musollini με αποτέλεσμα κανείς να μην ξέρει που πραγματικά ήταν. Μερικές από τις πιθανές του φυλακές ήταν το νησί Ponza, στη La Spezia βορειοδυτικά της Ιταλίας, το φρούριο La Maddalena στη Σαρδηνία. Κάθε φορά που σχεδίαζαν μία νέα επιχείρηση αναγκάζονταν να τη ματαιώσουν καθώς λίγο πριν την έναρξη, μυστικές πληροφορίες τους ενημέρωναν ότι ο Musollini βρισκόταν σε μία νέα τοποθεσία (López, 2018).

Ο Scornezy μετά από μία σειρά από ανολοκλήρωτες επιχειρήσεις και την πίεση απο το Hitler καθώς οι ιταλικές δυνάμεις εγκατέλειπαν τον άξονα, πληροφορήθηκε ότι ο Musollini βρισκόταν σε ένα ξενοδοχείο 70 κλινών στο Gran Sasso σε υψόμετρο μεγαλύτερο των δυο χιλιομέτρων. Το ξενοδοχείο είχε μετατραπεί σε απόλυτο φρούριο με περισσότερους από 200 στρατιώτες να το φυλάνε με μόνη είσοδο και έξοδο διαφυγής το Τελεφερίκ μεταφοράς.

Η πρώτη φάση της αποστολής περιλάμβανε αναγνώριση του πεδίου δράσης με τη βοήθεια αεροπορικών μέσων και φωτογράφιση του πεδίου δράσης. Δύο αεροπορικές αποστολές πραγματοποιήθηκαν, οι οποίες όμως δικαιολογήθηκαν στις ιταλικές αρχές με την πρόφαση ότι έπρεπε να φωτογραφηθούν λιμάνια στην Αδριατική Θάλασσα. Ο Λοχαγός συμμετείχε ο ίδιος στη μία από τις δύο αποστολές μαζί με τον βοηθό του Radl ώστε να έχει προσωπική άποψη πέραν των φωτογραφιών που θα λάμβανε. Ο Scornezy παρατήρησε ότι ένα λιβάδι ανατολικά του ξενοδοχείου θα μπορούσε να αποτελέσει σημείο προσγείωσης αλεξιπτωτιστών. Στη συνέχεια για να επαληθεύσει την τοποθεσία του Musollini ο Λοχαγός έστειλε έναν Ιταλό φασίστα γιατρό με την πρόφαση να επιβεβαιώσει ότι το ξενοδοχείο ήταν κατάλληλο για να μετατραπεί σε κέντρο Ελονοσίας. Ο γιατρός δεν κατάφερε ποτέ να φτάσει μέχρι τον τελικό προορισμό αλλά επιβεβαίωσε ότι το ξενοδοχείο ήταν τόσο καλά φυλαγμένο και τα στρατεύματα τόσα πολλά, που μόνο ο Musollini θα μπορούσε να κρατείται εκεί (Editors, *The Gran Sasso Raid: The History of the Nazi Operation to Rescue Benito Mussolini from Captivity during World War II*, 2021).

Ο σχεδιασμός της Επιχείρησης είχε ξεκινήσει και κάθε λεπτομέρεια είχε μπει στο πλάνο της προετοιμασίας. Αρχικά τα αλεξίπτωτα λόγω υψομέτρου και μέσω αντικαταστάθηκαν με επιφύλαξη από ανεμόπτερα που θα προσγειώνονταν στο μικρό λιβάδι που εντόπισε ο Scornezy. Οι Ιταλοί σίγουρα αισθάνονταν ασφάλεια σε ένα

τέτοιο μέρος και ο Scornezy σκόπευε η αποστολή να διακρίνεται σε μεγάλο βαθμό από ταχύτητα και αιφνιδιασμό ώστε οι Ιταλοί να είναι απροετοίμαστοι και οι πιθανότητες επιτυχίας και διάσωσης του Musollini να είναι υπερ των Γερμανών απαγωγέων. Η ημέρα έναρξης της επιχείρησης ορίστηκε η 12η Σεπτεμβρίου. Ένα τάγμα θα καταλάμβανε το Τελεφερίκ και 12 ανεμόπτερα που μπορούσαν να μεταφέρουν από 9 Κομάντος θα προσγειώνονταν στο λιβάδι. Το σχέδιο ήταν αρκετά καλό αλλά ο Λοχαγός γνώριζε ότι έπρεπε να υπερνικήσει τέσσερα βασικά προβλήματα, πρώτον το αριθμητικό πλεονέκτημα των Ιταλών, δεύτερον το αμυνόμενο φρούριο που μπορούσε να μετατραπεί το ξενοδοχείο, τρίτον πιθανή εντολή για εκτέλεση του Musollini οπότε η αποστολή θα είχε χαθεί και τέλος ο τρόπος διαφυγής του καθώς σύντομα θα ήταν διωκόμενοι από όλη την Ιταλία. Οι πιθανότητες επιτυχίας φαινόταν να μην είναι με το μέρος του Scornezy αλλά ήταν αποφασισμένος να εκτελέσει την αποστολή με κάθε κόστος ώστε να δείξει την αφοσίωσή του στον Hitler (Carlson, 2015).

Στις 12 Σεπτεμβρίου τα χαράματα η Ειδική Επιχείρηση ξεκίνησε από το αεροδρόμιο Pratica di Mare, ωστόσο από τη αρχή κιόλας άρχισαν να εμφανίζονται τα προβλήματα. Τα ανεμόπτερα δεν ήταν έτοιμα για απογείωση το πρωί αλλά περίπου το μεσημέρι, ταυτόχρονα συμμαχικά αεροσκάφη βομβάρδισαν το αεροδρόμιο χωρίς βέβαια να προκαλέσουν ζημιές σε αυτά αλλά κάποιες μικρές στο διάδρομο. Το μυστικό τέχνασμα του Scornezy για να κερδίσει την υπεροχή δεν είχε καταφτάσει ακόμα στο αεροδρόμιο. Ο Scornezy θα επιβιβαζόταν στο 3ο κατά σειρά ανεμόπτερο. Η πτήση ήταν ιδιαίτερα δύσκολη καθώς το υψόμετρο ήταν μεγάλο, ο καιρός όχι τόσο καλός και η συννεφιά που υπήρχε δυσκόλευε τους χειρισμούς των ανεμόπτερων. Κατά την πτήση ο Scornezy διαπίστωσε ότι τα δύο πρώτα ανεμόπτερα απουσίαζαν, δεν ήξερε καν αν συμμαχικά βομβαρδιστικά τα είχαν κατεδαφίσει ή δεν είχαν καταφέρει καν να απογειωθούν.

Πλησιάζοντας στο πεδίο προσγείωσης ο Scornezy αντιλήφθηκε ότι δεν πρόκειται να είχε μία ομαλή προσγείωση και διέταξε τον πιλότο να συντριβεί όσο πιο κοντά στο ξενοδοχείο. Το ανεμόπτερο προσγειώθηκε 40 μέτρα περίπου από το ξενοδοχείο στην απόκρημνη πλαγιά. Αρχικά ο Λοχαγός με την ομάδα του κατέστρεψαν την αίθουσα ασυρμάτων παραλύοντας τις επικοινωνίες των Ιταλών, στη συνέχεια έπρεπε να βρουν σε πιο σημείο βρίσκεται ο Musollini καθώς σταδιακά τα ανεμόπτερα προσγειώνονταν και έρχονταν ενισχύσεις στην ομάδα του Scornezy. Ο Scornezy όμως διέθετε ένα κρυφό όπλο όπως ανέφερα και αυτό δεν ήταν τίποτα άλλο από έναν Ιταλό

γνωστό στρατηγό, τον Soleti όπου οι Ιταλοί καθώς τον αντίκρυσαν άφησαν τα όπλα τους και σχεδόν δεν αμύνθηκαν καν τις θέσεις τους. Ο Scornezy άμεσα αναζήτησε τον Musollini και καθώς τον απελευθέρωνε του εξομολογήθηκε τα σχέδια του Hitler. Ο Musollini ήταν πλέον ασφαλής σε γερμανικά χέρια. Το επόμενο μέρος του σχεδίου ήταν το πλάνο διαφυγής ωστόσο οι Ιταλοί στρατιώτες του ξενοδοχείου άρχισαν να αντιλαμβάνονται την κατάσταση και σιγά σιγά κάποιοι προσπάθησαν να αμυνθούν. Ωστόσο ο διοικητής των Ιταλών μετά από λίγα λεπτά παρέδωσε το ξενοδοχείο στους Γερμανούς. Το μόνο που έμενε στο σχέδιο ήταν πώς να φυγαδεύσουν πλέον τον Musollini. Ο μόνος τρόπος διάσωσης ήταν με αεροπλάνο το οποίο κατέφτασε μετά από εντολή του Scornezy. Στο διαθέσιμο αεροπλάνο επιβιβάστηκαν ο πιλότος, ο Musollini και παράτυπα σφήνα πίσω από το κάθισμα του Musollini ο Scornezy καθώς επιθυμούσε ο ίδιος να τον παραδώσει στο Hitler. Το αεροπλάνο με αυτοσχέδιο τρόπο κατάφερε να απογειωθεί και η διάσωση του Ιταλού Δικτάτορα ήταν επιτυχής. Η Επιχείρηση ολοκληρώθηκε όταν ο Scornezy παρέδωσε τον Musollini στον Hitler στη Βιέννη κι εκείνος με τη σειρά του τον τίμησε με τον χρυσό σταυρό του Ιππότη.



**Εικόνα 12:** Η βράβευση του Otto Scornezy από τον Hitler με το πέρας της επιτυχημένης επιχείρησης Oak.

### 3. Ανάλυση

Το βασικό που ήθελε να πετύχει ο Hitler μέσα από αυτή την Ειδική Αποστολή δεν ήταν να σώσει κάποιον συμμαχικό πρόσωπο αλλά το φασιστικό ηγέτη της Ιταλίας, μία χώρα

που μάχονταν δίπλα δίπλα με τα ιδεώδη και τις αντιλήψεις του Hitler και η απουσία του πολύ πιθανόν να άφηνε μόνη τη Γερμανία να πολεμάει στον άξονα.

Σε συνέχεια της ανάλυσής μας θα δούμε κατά πόσο ο Λοχαγός Scornezy στην Ειδική Επιχείρηση Oak ακολούθησε τις βασικές αρχές Θεωρίας και Στρατηγικής των Ειδικών Επιχειρήσεων. Αρχικά η αποστολή βασιζόταν στην απλότητα, ο μόνος στόχος ήταν η διάσωση του Musollini και οι υπόλοιποι συντελεστές ήταν βοηθητικοί για να πετύχει αυτός ο στόχος. Αυτό φανερώνεται και στο γεγονός ότι παρόλο που όλες οι δυνάμεις των ανεμοπτέρων δεν προσγειώθηκαν ταυτόχρονα και δε κινήθηκαν κατά του ξενοδοχείου, ο Λοχαγός με τη βοήθεια του Ιταλού στρατηγού και 7 ακόμα Κομάντος μπορούσε να πετύχει τον στόχο του. Επιπλέον η συλλογή πληροφοριών πριν την εκτέλεση της αποστολής ήταν μείζονος σημασίας καθώς ο Scornezy πέραν των πληροφοριών από τρίτους είχε προσωπικά αναγνωρίσει το χώρο πριν εκτελέσει την αποστολή και γνώριζε τα δυνατά και αδύναμα στοιχεία της περιοχής. Μπορεί η διαδικασία αυτή να καθυστέρησε την έναρξη της αποστολής αλλά η προσωπική εικόνα που ήθελε να έχει ο Scornezy ήταν από τα σημαντικότερα στοιχεία για το σχεδιασμό της αποστολής. Στον τομέα της επανάληψης λόγω της φύσης της αποστολής ήταν δύσκολο να διεξαχθούν πρόβες για τη συγκεκριμένη αποστολή, το μόνο που ήταν δυνατό ήταν η καλή εκπαίδευση όλων των εμπλεκομένων και τυποποίηση των διαδικασιών σύμφωνα με τις οδηγίες του Scornezy. Θα μπορούσαμε να αναφέρουμε ότι σημεία επανάληψης – εκπαίδευσης αποτελούσαν οι πτητικές ικανότητες των πιλότων, όπου οι διαδικασίες των προσγειώσεων και απογειώσεων εκτός διαδρόμων ήταν σύνηθες και με μεγάλη εμπειρία και όλοι οι κομάντος βρίσκοταν σε εμπόλεμη κατάσταση συνεπώς δεν ήταν κάτι απόμακρο από αυτούς αυτή η επιχείρηση. Να αναφέρουμε βέβαια ότι πραγματική αντίσταση δεν υπήρξε από την πλευρά των Ιταλών συνεπώς ο παράγοντας επανάληψη είχε μικρό βαθμό εμπλοκής στην επιχείρηση Oak. Στον τομέα της ασφάλειας η αποστολή, μετά τις οδηγίες του Hitler, ήταν άκρως μυστική και δεν υπήρχαν διαρροές που θα αύξαναν την επικινδυνότητα της αποστολής· προς επιβεβαίωση της μυστικότητας ήταν το γεγονός ότι οι Ιταλοί ήταν εντελώς απροετοίμαστοι για ένα χτύπημα τη στιγμή που επιτέθηκε Scornezy και 250 Ιταλοί δεν έκαναν σχεδόν καμία προσπάθεια να αμυνθούν έναντι οχτώ Γερμανών και ενός Ιταλού Στρατηγού που ήταν επιβιβασμένοι στο πρώτο ανεμόπτερο. Η Ειδική Επιχείρηση δεν βασιζόταν σίγουρα στον αιφνιδιασμό καθώς σε ένα απομονωμένο ξενοδοχείο, στην πλαγιά ενός βουνού που φρουρούταν από 250 στρατιώτες, πώς να μην παρατηρήσει

κάποιος ανεμόπτερα που πλησίαζαν την τοποθεσία τους. Συνεπώς η αποστολή δεν είχε ως κύριο στοιχείο τον αιφνιδιασμό ωστόσο 2 παραπλανητικές ενέργειες δημιούργησαν κάποια στοιχεία έκπληξης, πρώτον η διαταγή του Scornezy να μην πυροβολήσει κανένας εκτός αν ήταν άκρως αναγκάιο δίνοντας έτσι την εντύπωση ότι πρόκειται για συμμάχους καθώς Ιταλοί και Γερμανοί ήταν εξοικειωμένοι μεταξύ τους και δεύτερον ο Στρατηγός Soletì απόπλισε πλήρως τους Ιταλούς, τους εξαπάτησε με αποτέλεσμα ο Λοχαγός να κερδίσει πολύτιμο χρόνο να εκμεταλευτεί τα αδύναμα στοιχεία της άμυνας και να φτάσει στο σημείο που κρατούνταν ο Musollini. Το κλειδί της αποστολής ήταν η ταχύτητα, ο Scornezy ήθελε μέσα σε λίγα λεπτά από την προσγειώσή του να φτάσει στον Musollini ώστε να αποτρέψει την εκτέλεσή του, επιπλέον έπρεπε να καταστραφεί ο θάλαμος επικοινωνιών ώστε να μην διαδοθεί η είδηση ότι απαγάγεται ο Musollini και τέλος η ταχύτητα να δημιουργήσει την σχετική ανωτερότητα στην αποστολή μπροστά σε αβέβαιους Ιταλούς που τελικά αναγκάστηκαν να παραδοθούν. Θα μπορούσαμε να πούμε ότι η αποστολή πέτυχε λόγω της ταχύτητας και των άμεσων ενεργειών του Scornezy καθώς πριν προλάβει να προσγειωθεί το επόμενο ανεμόπτερο εκείνος είχε υπό την προστασία του τον Musollini. Τέλος ο σκοπός της αποστολής ήταν ξεκάθαρος, να διασωθεί ο Musollini. Ο ίδιος ο Scornezy γνώριζε ότι η αποστολή ήταν ιδιαίτερα σημαντική γιατί ο ίδιος ο Hitler του την ανέθεσε. Αυτό σήμαινε δύο πράγματα, η αποστολή αποτελούσε την ευκαιρία της ζωής του από ένας γενικός αξιωματικός του γερμανικού στρατεύματος να αποτελεί πλέον επίδοξο και βραβευμένο έμπιστο του Hitler και δεύτερον αποτυχία της αποστολής πιθανότατα να σήμαινε και το θάνατό του. Συνεπώς το αίσθημα του σκοπού που είχε ο ίδιος ο Λοχαγός ήταν μοναδικό και η επιτυχία μονόδρομος για εκείνον ή αλλιώς θα μπορούσαμε να πούμε ότι ήταν ζήτημα ζωής και θανάτου. Ο Scornezy ήταν τόσο συνεπαρμένος από τον σκοπό και ήταν συνεχώς στο μυαλό του γι' αυτό δώθηκε και η εντολή να προσγειωθεί το ανεμόπτερο υπό ακραίες συνθήκες, γι' αυτό εναντιώθηκε με τη συνοδεία 8 ατόμων απέναντι σε 250, γι' αυτό σε διθέσιο αεροσκάφος επιβιβάστηκε και ο ίδιος και συνόδευσε τον Musollini στον Hitler ώστε να είναι εκεί τη στιγμή της απόλυτης επιτυχίας. Η στρατηγική δεν ήταν το βασικό στοιχείο της Επιχείρησης αντιθέτως ο αυθορμητισμός αποτέλεσε το βασικόν παράγοντα σε κάθε κίνηση. Το θάρρος, η αποφασιστικότητα, η τόλμη και η οξυδέρκεια του Otto Scornezy οδήγησαν την αποστολή στην επιτυχία.

## Συμπεράσματα

Η εργασία αυτή είχε ως στόχο να ερμηνευθούν οι τακτικές αρχές της θεωρίας των Ειδικών Επιχειρήσεων καθώς και το πρίσμα του στρατηγικού τομέα πίσω από αυτές. Η θεωρία επιβεβαιώνει την ανάγκη να υπάρχουν οι Ειδικές Επιχειρήσεις καθώς και την προϋπόθεση ότι πρέπει συνεχώς να αναβαθμίζονται, να εξελίσσονται, να εξοπλίζονται και να εκπαιδεύονται.

Η απλούστευση ενός σχεδίου απαιτεί καλή νοημοσύνη στη φάση του σχεδιασμού, καινοτομία και στρατηγική αντίληψη. Όσες περισσότερες λεπτομέρειες και πληροφορίες γνωρίζει ο δημιουργός τόσο πιο κρίσιμες αποφάσεις μπορεί να λάβει για τις προτεραιότητες της αποστολής. Απο την πλευρά της ασφάλειας σε κάθε περίπτωση πρέπει να υπάρχουν καθιερωμένες και τυποποιημένες διαδικασίες ασφαλείας βασισμένες σε πραγματικούς περιορισμούς ώστε ο εχθρός να μην διεκδικήσει κάποιο πλεονέκτημα που θα έβαζε σε κίνδυνο την αποστολή. Η εκπαίδευση αποτελεί την κινητήριο δύναμη της επανάληψης. Το προσωπικό των ειδικών δυνάμεων στην πλεοψηφία των αποστολών τους πρέπει να αντιμετωπίσουν αντίξοες συνθήκες, με αριθμητικό μειονέκτημα και ένα χαοτικό περιβάλλον. Η εκπαίδευση πίσω από ρεαλιστικές πρόβες και από ουσιαστικές και καθημερινές διαδικασίες προετοιμασίας αποτελούν το χαρακτηριστικό των Ειδικών Επιχειρήσεων, μίας ομάδας που θεωρεί φυσιολογικό και οικείο να βρίσκεται σε ένα πεδίο μάχης και να παραμένει προσηλωμένο στον στόχο του. Ο αιφνιδιασμός καθώς και η εξαπάτηση που αποτελεί παρακλάδι του, πηγάζει από τα παραπάνω, την νοημοσύνη, την καινοτομία, την εκπαίδευση, την κατάρτιση και την ασφάλεια του προσωπικού που συμμετέχει σε οποιοδήποτε στάδιο των Ειδικών Επιχειρήσεων. Στη συνέχεια η ταχύτητα είναι μία μεταβλητή που εξαρτάται από την εκπαίδευση του προσωπικού, την αντίληψη του στόχου, των δεξιοτήτων αλλά και της τελειοποίησης του σχεδιασμού πριν τη δράση. Ο παράγοντας αυτός βέβαια μπορεί να κερδίσει τη σχετική υπεροχή στη μάχη και να επιτευχθεί ο σκοπός της αποστολής. Τελευταίο κρίκο αποτελεί ο σκοπός. Ο σκοπός μίας αποστολής δεν βασίζεται σε ένα τίτλο (π.χ. καταλάβετε το αεροπλάνο ή εξουδετερώστε τους Ταλιμπάν)· βασίζεται στην ομάδα, στη συνοχή αλλά και σε κάθε ένα στρατιώτη που την περιλαμβάνει. Η λειτουργία της Ειδικής Ομάδας είναι αδύνατο να προσδιοριστεί κατά τη φάση της εξέλιξης μίας Επιχείρησης από ένα άτομο και η δύναμη που υπάρχει, η σχετική ανωτερότητα που μπορεί να δημιουργηθεί, ακόμα και η επιτυχία που μπορεί να επιτευχθεί είναι ένα συνολικό αποτέλεσμα ατόμων

που δαπάνησαν χρόνο, σκέψη και ενέργεια υπό το πρίσμα ενός λεπτομερούς σχεδιασμού για να πετύχουν τον σκοπό τους. Η πειθαρχία, η συνοχή, η αποφασιστικότητα ακόμα και ο ηρωισμός έχουν τον ρόλο τους στον κοινό σκοπό, στο κοινό παιχνίδι των Ειδικών Επιχειρήσεων.

Ο Clausewitz αποτυπώνει στο βιβλίο του *On War* τη φράση «Friction, as we choose to call it, is the force that makes the apparently easy, so difficult», με λίγα λόγια η αβεβαιότητα που υπάρχει σε μία μάχη περιγράφεται σαν τη δύναμη της τριβής που ενώ κάτι είναι τόσο εύκολο όπως η κίνηση εξαιτίας αυτής γίνεται στην πραγματικότητα τόσο δύσκολο. Όπως αναλύσαμε και στις Ειδικές Επιχειρήσεις των Αμερικανών και των Γερμανών το υψηλό επίπεδο εκπαίδευσης, η αφοσίωση στο καθήκον και τον στόχο καθώς και όλες οι αρχές που αξιοποιούνται κατά τη στρατηγική ανάπτυξη μίας Ειδικής Επιχείρησης συντελούν στην επιτυχία. Οι στρατιωτικές δυνάμεις εξυπηρετούν μέσω των ειδικών επιχειρήσεων τους πολιτικούς στόχους για την ευημερία και προστασία των κρατών τους. Ο στρατός και οι κυβερνητικές υπηρεσίες είναι απαραίτητο να συνεργάζονται αρμονικά χωρίς να εγγυάται κανείς την επιτυχή λειτουργία των Ειδικών Επιχειρήσεων με απώτερο σκοπό να νικήσουν οποιοδήποτε εχθρό που επιθυμεί να πλήξει την ακεραιότητα της χώρας (Clausewitz, 1976).

Οι αμερικάνικες Ειδικές Επιχειρήσεις αποτελούν τις πιο εξελιγμένες στο πεδίο της μάχης από κάθε άλλη χώρα. Σε αυτό συντελεί η διαρκής εκπαίδευση, ο υλικοτεχνικός εξοπλισμός καθώς και η εμπειρία που έχει αποκομιστεί από προηγούμενες επιτυχίες και πόσο μάλιστα από αποτυχίες στο πεδίο της μάχης. Στην πραγματικότητα οι αμερικάνικες Ειδικές Επιχειρήσεις έχουν καταφέρει να διαχωρίσουν τους τομείς δράσης και ως συνέπεια κάθε Ειδική ομάδα είναι άκρως αποτελεσματική απέναντι στις προκλήσεις που πρέπει να αντιμετωπίσουν. Μία από τις μεγαλύτερες απειλές ξεκίνησε με το τρομοκρατικό χτύπημα τις 11ης Σεπτεμβρίου και οι Ηνωμένες Πολιτείες όχι μόνο δεν το άφησαν αναπάντητο αλλά επιχειρούσαν για μεγάλο διάστημα σε μία ξένη χώρα έτσι ώστε να εξασφαλίσουν πρώτα απ' όλα τη δική τους ασφάλεια απέναντι στην τρομοκρατική οργάνωση των Ταλιμπάν και σε δεύτερη φάση τη σταθεροποίηση μίας νέας Αφγανικής Κυβέρνησης κάτω από δημοκρατικές αρχές. Η Ειδική Επιχείρηση *Enduring Freedom* ήταν μία πολυεπίπεδη και πολυδιάστατη επιχείρηση σε αφγανικό έδαφος, να μεν με τη συνεργασία των απελευθερωτικών αφγανικών δυνάμεων αλλά με έναν εχθρό άγνωστης δυναμικότητας και σε άγνωστο γεωμορφολογικό πεδίο. Ωστόσο με καλούς χειρισμούς αλλά και

συνεχή εξέλιξη της στρατηγικής στο πεδίο της μάχης οι Αμερικανοί κατάφεραν να δημιουργήσουν ισχυρά πλήγματα στους Ταλιμπάν και τους μαχητές της Αλ Κάιντα και να εξασφαλίσουν ένα ειρηνικό πεδίο στους Αφγανούς πολίτες αλλά και ένα μήνυμα κατά της τρομοκρατίας που είχαν ανάγκη οι ίδιοι οι Αμερικανοί πολίτες.

Στην αντίπερα όχθη κατά τη διάρκεια του Δεύτερου Παγκοσμίου Πολέμου οι Γερμανικές κατοχικές δυνάμεις υπό την δικτατορία του Hitler αξιοποιούσαν τις Ειδικές Επιχειρήσεις όχι για κάποιο ειρηνευτικό σκοπό αλλά για να πραγματοποιήσουν τις πολεμικές και προσωπικές του φιλοδοξίες. Η διάσωση του Musollini δεν είχε κανένα ειρηνευτικό σκοπό το αντίθετο μάλιστα, είχε ως πολιτικό στόχο η φιλική σχέση δύο δικτατόρων να ισχυροποιήσει τις δυνάμεις του άξονα, μία σημαντική κίνηση κατά των συμμαχικών δυνάμεων και των ανταγωνιστών του φασιστικού καθεστώτος.

Αντιλαμβανόμαστε ότι στα πλαίσια των πολιτικών πεποιθήσεων και προσδοκιών οι Ειδικές Επιχειρήσεις αποτελούν ένα σημαντικό εργαλείο που βάση της Θεωρίας και της Στρατηγικής επιδιώκουν να φέρουν το επιθυμητό αποτέλεσμα, επιδιώκουν να φτάσουν στην επιτυχία.



## Πηγές – Βιβλιογραφία

### Ξενόγλωσση

- "miachortaola". (2010, April 30). *Πτώση του Helios, αναφορά από τον πιλότο του f-16*.  
Ανάκτηση από <https://www.youtube.com/watch?v=mBKokazW9Ms&t=5s>
- Beckwith, C. /. (2013). *Delta Force: A Memoir by the Founder of the U.S. Military's Most Secretive Special-Operations Unit*. Avon Books.
- Brivati, B. (2022). *Losing Afghanistan: The Fall of Kabul and the End of Western Intervention*. Biteback Publishing.
- Carlson, C. K. (2015, September 10). *This week in history: Mussolini is rescued in daring raid*.  
Ανάκτηση από Desert News: <https://www.deseret.com/2015/9/9/20571957/this-week-in-history-mussolini-is-rescued-in-daring-raid>
- Center, W. (2022, February 4). *ISIS Leader Killed in U.S. Raid in Syria*. Ανάκτηση από Wilson Center Wrb Site: <https://www.wilsoncenter.org/microsite/8/node/109340>
- Clausewitz, C. v. (1976). *On War*. Princeton University Press.
- Corera, G. (2022, February 4). *Islamic State leader Abu Ibrahim al-Qurayshi killed in Syria, US says*. Ανάκτηση από BBC NEWS: <https://www.bbc.com/news/world-middle-east-60246129>
- Couch, D. (2007). *Chosen Soldier: The Making of a Special Forces Warrior*. Crown.
- Editors, C. R. (2015). *Black Hawk Down: The History of the Battle of Mogadishu*. Charles River Editors.
- Editors, C. R. (2018). *The Munich Massacre: The History and Legacy of the Notorious Terrorist Attack on Israeli Athletes at the 1972 Summer Olympics*.
- Editors, C. R. (2021). *The Gran Sasso Raid: The History of the Nazi Operation to Rescue Benito Mussolini from Captivity during World War II*. Charles River Editors .
- Finlan, A. (2009). *Special Forces, Strategy and the War on Terror: Warfare By Other Means*. Routledge.
- Force, H. U. (2022). *Operation Anaconda An Air Power Perspective*. United States. Ανάκτηση από <https://media.defense.gov/2014/Sep/17/2001329845/-1/-1/0/anaconda%20ADA495248.pdf>
- Government, U. (2006). *Zarqawi: Iraq's Most Wanted Terrorist Dead, Abu Musab Al-Zarqawi, War in Iraq and Counterterrorism, Al-Qaida and Islamo-Fascism*. Progressive Management.
- Grant, R. (2002, September 1). *The Airpower of Anaconda*. Ανάκτηση από Air and Space Forces Magazine: <https://www.airandspaceforces.com/article/0902anaconda/>
- Lester W. Grau, D. B. (2011). *Operation Anaconda: America's First Major Battle in Afghanistan*. University Press of Kansas.

- Lewis, J. E. (2015). *The Mammoth Book of Special Forces Training*. Running Press.
- López, Ó. G. (2018). *Freeing Mussolini: Dismantling the Skorzeny Myth in the Gran Sasso Raid*. Pen & Sword Military.
- Lowrey, C. N. (2011). *U.S. MARINES IN AFGHANISTAN, 2001–2002*. U.S Government Printing Office. Ανάκτηση από <https://www.usmcu.edu/Portals/218/FROM%20THE%20SEA.pdf>
- Lyle, D. J. (2012). *Operation Anaconda: Lessons Learned, or Lessons Observed?* BiblioScholar.
- McCants, W. (2015). *The ISIS Apocalypse: The History, Strategy, and Doomsday Vision of the Islamic State*. Macmillan Audio.
- McRaven, W. H. (1996). *Spec Ops: Case Studies in Special Operations Warfare: Theory and Practice*. Presidio Press.
- Michael Durant, S. H. (2010). *In the Company of Heroes: The True Story of Black Hawk Pilot Michael Durant and the Men Who Fought and Fell at Mogadishu*. Simon & Schuster Audio.
- Moyar, M. (2019). *Village Stability Operations and the Afghan Local Police*. JSOU Press.
- Neville, L. (2011). *Special Operations Forces in Afghanistan*. Osprey Publishing.
- POLICY, C. O. (2022). *1999 – 2021 The U.S. War in Afghanistan*. Ανάκτηση από COUNCIL OF FOREIGN POLICY: <https://www.cfr.org/timeline/us-war-afghanistan>
- Ripley, T. (2011). *Operation Enduring Freedom: America's Afghan War 2001-2002: America's Afghan War 2001 to 2002*. Pen & Sword Aviation.
- ROBERT W. JONES, J. (2006, November 1). *Infiltrating Wadi al Khirr Airfield*. Ανάκτηση από [https://arsof-history.org/articles/v2n1\\_infiltrating\\_wadi\\_al\\_khirr\\_page\\_1.html](https://arsof-history.org/articles/v2n1_infiltrating_wadi_al_khirr_page_1.html)
- Shirer, W. L. (2011). *The Rise and Fall of the Third Reich: A History of Nazi Germany*. Simon & Schuster.
- Stasi, J.-C. (2019). *Operation Chariot: The St Nazaire Raid, 1942*. Casemate.
- Union, E. (2021, November). *Afghanistan: Past conflicts (1979-2001)*. Ανάκτηση από European Union Agency for Asylum: <https://euaa.europa.eu/country-guidance-afghanistan-2022/621-past-conflicts-1979-2001>
- Whitlock, C. (2021). *The Afghanistan Papers: A Secret History of the War*. Simon & Schuster.
- William Knarr, M. N. (2020). *Village Stability Operations and the Evolution of SOF Command and Control in Afghanistan: Implications for the Future of Irregular Warfare*. JSOU Press.
- Κολιόπουλος Κωνσταντίνος, Π. Α. (2021). *Η ΤΕΧΝΗ ΤΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ*. ΑΘΗΝΑ: Δίαυλος.
- Όμηρος. (2011). *ΙΛΙΑΔΑ*. Σαββάλας.
- Πολίτης, Γ. Α. (2019, Αύγουστος 14). Τραγωδία Helios: 16 χρόνια από τη συντριβή του μοιραίου Boeing στο Γραμματικό - Τι άλλαξε στην αεροπλοΐα. *Πρωτο ΘΕΜΑ*.